ROZSUDEK TRIBUNÁLU (čtvrtého senátu)

24. května 2011 *

Ve spojených věcech T-109/05 a T-444/05,

Navigazione Libera del Golfo Srl (NLG), dříve Navigazione Libera del Golfo SpA, se sídlem v Neapoli (Itálie), zastoupená S. Ravennou a A. Abatem, avocats,

žalobkyně,

proti

Evropské komisi, zastoupené P. Costa de Oliveira a V. Di Buccim, jako zmocněnci,

žalované,

podporované

Italskou republikou, zastoupenou původně I. Bragugliou, jako zmocněncem, a M. Fiorillim, avvocato dello Stato, poté M. Fiorillim a R. Adamem, jako zmocněnci, a posléze I. Bruni, avvocato dello Stato,

* Jednací jazyk: italština.

Radou Evropské unie, zastoupenou B. Driessenem a A. Vitrem, jako zmocněnci,

vedlejšími účastnicemi řízení ve věci T-444/05,

a

Caremar SpA, se sídlem v Neapoli, zastoupenou původně G. M. Robertim, A. Franchim a G. Bellittim, poté G. M. Robertim, G. Bellittim a I. Peregem, avocats,

vedlejší účastnicí řízení ve věcech T-109/05 a T-444/05,

jejímž předmětem je návrh na zrušení rozhodnutí Komise D (2005) 997 ze dne 3. února 2005 a D (2005) 9766 ze dne 12. října 2005, kterými byl žalobkyni odepřen přístup k určitým údajům, které nejsou uvedeny ve zveřejněné verzi rozhodnutí Komise 2005/163/ES ze dne 16. března 2004 o státní podpoře poskytované Itálií námořním společnostem Adriatica, Caremar, Siremar, Saremar a Toremar (skupina Tirrenia) (Úř. věst. 2005, L 53, s. 29),

TRIBUNÁL (čtvrtý senát),

ve složení O. Czúcz, předseda, I. Labucka a K. O'Higgins (zpravodaj), soudci,

vedoucí soudní kanceláře: J. Palacio González, vrchní rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 1. června 2010,

vydává tento

Rozsudek

Právní rámec

1 Článek 255 ES stanoví:

„1. Každý občan Unie a každá fyzická osoba s bydlištěm nebo právnická osoba se sídlem v členském státě má právo na přístup k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise, aniž jsou dotčeny zásady a podmínky stanovené v souladu s odstavci 2 a 3.

2. Obecné zásady a omezení z důvodu veřejného nebo soukromého zájmu, které upravují výkon tohoto práva na přístup k dokumentům, stanoví Rada do dvou let po vstupu Amsterodamské smlouvy v platnost postupem podle článku 251.

3. Každý z výše uvedených orgánů stanoví ve svém jednacím řádu zvláštní ustanovení o přístupu ke svým dokumentům."

2 Článek 287 ES stanoví:

„Členové orgánů Společenství, členové výborů, jakož i úředníci a jiní zaměstnanci Společenství jsou povinni, a to i po skončení svých funkcí, nevyzrazovat takové

informace, které jsou profesním tajemstvím, zejména údaje o podnicích, o jejich obchodních stycích nebo o struktuře jejich nákladů."

3 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 ze dne 30. května 2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise (Úř. věst. L 145, s. 43; Zvl. vyd. 01/03, s. 331) vymezuje zásady, podmínky a omezení práva na přístup k dokumentům těchto orgánů uvedeného v článku 255 ES.

4 Článek 1 nařízení č. 1049/2001 nadepsaný „Účel" stanoví pod písm. a), že účelem tohoto nařízení je „vymezit zásady, podmínky a omezení z důvodu veřejného nebo soukromého zájmu pro výkon práva na přístup k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise […] uvedeného v článku 255 [ES] tak, aby se zajistil co nejširší přístup k dokumentům".

5 Článek 2 odst. 1 tohoto nařízení stanoví:

„Všichni občané Unie a všechny fyzické a právnické osoby, které mají bydliště nebo sídlo v členském státě, mají právo na přístup k dokumentům orgánů, s výhradou zásad, podmínek a omezení vymezených v tomto nařízení."

6 Článek 3 písm. a) nařízení č. 1049/2001 stanoví, že pro účely tohoto nařízení se „dokumentem" rozumí „obsah na jakémkoli nosiči (psaný či tištěný na papíře či uložený v elektronické formě nebo jako zvuková, vizuální nebo audiovizuální nahrávka) o záležitosti, která se týká politik, činností a rozhodnutí, jež spadají do působnosti orgánu".

7 Článek 4 nařízení č. 1049/2001, který vymezuje výjimky z práva na přístup, uvádí:

„[…]

2. Neexistuje-li převažující veřejný zájem na zpřístupnění, odepřou orgány přístup k dokumentu, pokud by jeho zpřístupnění vedlo k porušení ochrany

– obchodních zájmů fyzické nebo právnické osoby, včetně duševního vlastnictví,

– soudního řízení a právního poradenství,

– cílů inspekce, vyšetřování a auditu.

[…]

4. U dokumentů třetích osob konzultuje orgán třetí osobu pro posouzení, zda má uplatnit výjimku uvedenou v odstavci 1 nebo 2, není-li zřejmé, zda dokument má nebo nemá být zpřístupněn.

5. Členský stát může požádat orgán, aby nezveřejňoval dokument pocházející z tohoto členského státu bez jeho předchozího souhlasu.

6. Pokud se některá z výjimek vztahuje pouze na části požadovaného dokumentu, zbývající části dokumentu se zpřístupní.

7. Výjimky uvedené v odstavcích 1 až 3 se uplatňují jen po dobu, po kterou je ochrana odůvodněna obsahem dokumentu. Výjimky lze uplatňovat nejdéle po dobu třiceti let. V případě dokumentů spadajících pod výjimky, které se vztahují k soukromí nebo obchodním zájmům, a v případě citlivých dokumentů lze výjimky uplatňovat i po uplynutí této doby, je-li to nezbytné."

8 Článek 7 nadepsaný „Vyřizování původních žádostí" stanoví:

„1. Žádost o přístup k dokumentu se vyřídí bez prodlení. Žadateli se zašle potvrzení o jejím obdržení. Do 15 pracovních dnů od registrace žádosti orgán buď zajistí přístup k požadovanému dokumentu a zpřístupní jej v této lhůtě v souladu s článkem 10, nebo v písemné odpovědi sdělí žadateli důvody úplného nebo částečného zamítnutí žádosti a informuje jej o jeho právu podat potvrzující žádost podle odstavce 2 tohoto článku.

2. V případě úplného nebo částečného zamítnutí žádosti může žadatel do 15 dnů ode dne, kdy obdržel odpověď orgánu, podat potvrzující žádost, ve které orgán požádá, aby přezkoumal své stanovisko.

[…]"

9 Článek 8 odst. 1 nařízení č. 1049/2001 stanoví:

„Potvrzující žádost o přístup k dokumentu se vyřídí bez prodlení. Do 15 pracovních dnů od registrace žádosti orgán buď zajistí přístup k požadovanému dokumentu a zpřístupní jej v této lhůtě v souladu s článkem 10, nebo v písemné odpovědi sdělí důvody úplného nebo částečného zamítnutí žádosti. V případě úplného nebo částečného zamítnutí žádosti orgán informuje žadatele o opravných prostředcích, které může použít, zejména o soudním řízení proti orgánu nebo o možnosti podat stížnost veřejnému ochránci práv za podmínek uvedených v článcích 230 [ES] a 195 [ES].“

10 Kromě toho nařízení Rady (ES) č. 659/1999 ze dne 22. března 1999, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku [88 ES] (Úř. věst. L 83, s. 1; Zvl. vyd. 08/01, s. 339) vymezuje postupy použitelné pro výkon pravomoci Evropské komise, kterou jí přiznává článek 88 ES, rozhodnout o slučitelnosti státních podpor se společným trhem.

11 Článek 20 nařízení č. 659/1999 nadepsaný „Práva zúčastněných stran“ stanoví:

„1. Každá zúčastněná strana může předložit připomínky podle článku 6 po rozhodnutí Komise zahájit formální vyšetřovací řízení. Každé zúčastněné straně, která předložila takové připomínky, a každému příjemci jednotlivé podpory je zaslána kopie rozhodnutí přijatého Komisí podle článku 7.

2. Každá zúčastněná strana může informovat Komisi o každé údajné protiprávní podpoře a o každém údajném zneužití podpory. Pokud se Komise domnívá, že informace,

které má k dispozici, neposkytují dostatečný základ k vyjádření se k případu, uvědomí o tom zúčastněnou stranu. Přijme-li Komise rozhodnutí v případu týkajícím se předmětu záležitosti, ke které byly poskytnuty informace, zašle jednu kopii tohoto rozhodnutí zúčastněné straně.

3. Na svou žádost obdrží zúčastněná strana kopii rozhodnutí podle článků 4 a 7, čl. 10 odst. 3 a článku 11."

12 Článek 25 nadepsaný „Příjemce rozhodnutí" stanoví:

„Rozhodnutí přijatá […] jsou určena dotyčnému členskému státu. Komise tato rozhodnutí bezodkladně oznámí dotyčnému členskému státu a poskytne mu příležitost, aby jí oznámil, které informace považuje za předmět profesního tajemství."

13 Sdělení Komise K(2003) 4582 ze dne 1. prosince 2003 o profesním tajemství v rozhodnutích o státních podporách (Úř. věst. C 297, s. 6) (dále jen „sdělení o profesním tajemství v rozhodnutích o státních podporách"), které stanoví pravidla Komise pro vyřizování žádostí členských států, jež jsou příjemci rozhodnutí o státních podporách, aby určité části takových rozhodnutí byly považovány za části, na něž se vztahuje profesní tajemství a které proto nemohou být v rozhodnutí zveřejněny, v bodě 3.1 uvádí, že:

„Obchodní tajemství se může týkat pouze informací, které se vztahují k podniku, mají aktuální nebo potenciální hospodářskou hodnotu a jejichž zveřejnění nebo využití by mohlo mít hospodářskou hodnotu pro jiné podniky. Typickými příklady jsou metody

posuzování výrobních a distribučních nákladů, výrobní tajemství […] a postupy, dodavatelské zdroje, vyrobené a prodané množství, podíly na trhu, seznamy zákazníků a distributorů, obchodní strategie, struktura nákladů, prodejní politika a informace o interní organizaci podniku." (*neoficiální překlad*)

14 V uvedeném sdělení se rovněž stanoví, zejména v bodě 3.2 nadepsaném „Jiné důvěrné informace", že za jiné důvěrné informace se nebudou obvykle považovat informace ohledně organizace a nákladů veřejných služeb, ačkoli mohou představovat obchodní tajemství, jsou-li splněna kritéria stanovená v bodě 3.1.

Skutkové okolnosti sporů a řízení

15 V rozhodnutí Komise 2005/163/ES ze dne 16. března 2004 o státní podpoře poskytované Itálií námořním společnostem Adriatica, Caremar, Siremar, Saremar a Toremar (skupina Tirrenia) (Úř. věst. 2005, L 53, s. 29) Komise částečně vyhověla žádosti předložené italskými orgány, aby ve zveřejněné verzi rozhodnutí byly vynechány údaje týkající se nákladových položek námořních společností Adriatica, Caremar, Siremar, Saremar a Toremar (dále jen „skupina Tirrenia"), které jsou uvedeny v tabulkách v bodech 128 a 140 odůvodnění uvedeného rozhodnutí.

16 Komise zaslala žalobkyni, společnosti Navigazione Libera del Golfo Srl (NLG), nedůvěrnou verzi rozhodnutí 2005/163 v souladu s čl. 20 odst. 1 druhou větou nařízení č. 659/1999.

17 Dopisem ze dne 24. listopadu 2004 požádal S. Ravenna, advokát žalobkyně, Komisi podle článků 6 a 7 nařízení č. 1049/2001, aby mu předala úplné znění rozhodnutí 2005/163, které obsahuje „analytické údaje, které nejsou uvedeny v tabulkách v [bodech] 128 a 140 [odůvodnění] [uvedeného] rozhodnutí, včetně podrobné struktury dodatečných nákladů vynaložených ročně společností Caremar, a konkrétně pak nákladů na služby přepravy cestujících na lince Neapol/Capri zajišťované jak trajekty, tak i rychlými dopravními prostředky“.

18 Generální ředitelství (GŘ) „Energetika a doprava“ Komise odpovědělo na žádost o přístup k uvedeným dokumentům dopisem ze dne 7. prosince 2004, kterým odepřelo přístup k údajům uvedeným v tabulkách v bodech 128 a 140 odůvodnění rozhodnutí 2005/163. Uvedené GŘ mělo za to, že na zmíněné body odůvodnění se vztahuje výjimka stanovená v čl. 4 odst. 2 první odrážce nařízení č. 1049/2001, která stanoví, že orgán odepře přístup k dokumentu, pokud by jeho zpřístupnění vedlo k porušení ochrany obchodních zájmů fyzické nebo právnické osoby. GŘ upřesnilo, že uvedené údaje je třeba považovat ze důvěrné v souladu se sdělením o profesním tajemství v rozhodnutích o státních podporách.

19 Dopisem ze dne 4. ledna 2005 předložil S. Ravenna potvrzující žádost v souladu s článkem 8 nařízení č. 1049/2001.

20 Dopisem ze dne 3. února 2005 značky D(2005) 997 (dále jen „první napadené rozhodnutí“) generální sekretariát Komise potvrdil odepření přístupu k dokumentům z toho důvodu, že zpřístupnění požadovaných údajů týkajících se rozdělení nákladů na každou ze společností při výpočtu roční kompenzace přiznané za poskytování služeb ve veřejném zájmu by mohlo poškodit obchodní zájmy podniků skupiny Tirrenia a představovat zvýhodnění pro jiné podniky. Podle Komise se tento typ informací nesděluje zúčastněným stranám, kterým se rozhodnutí oznamuje v souladu s článkem 20 nařízení č. 659/1999. Komise je mimoto podle článku 287 ES povinna

nevyzrazovat zúčastněným stranám informace, které jsou obchodním tajemstvím. Komise odůvodňuje odepření přístupu a *fortiori* na základě čl. 4 odst. 2 první odrážky nařízení č. 1049/2001, jelikož zveřejnění nákladů by mohlo poškodit obchodní zájmy dotyčných společností.

21 Komise dodala, že žádný převažující veřejný zájem neodůvodňuje odklon od nutnosti chránit obchodní zájmy podniků a zveřejnění informací týkajících se jejich interního fungování. Komise měla rovněž za to, že částečný přístup k dokumentu, tak jak jej stanoví čl. 4 odst. 6 nařízení č. 1049/2001, již zajistila.

22 Návrhem došlým kanceláři Tribunálu dne 8. března 2005 podala žalobkyně žalobu na neplatnost proti prvnímu napadenému rozhodnutí, která byla zapsána do rejstříku pod číslem T-109/05.

23 Usnesením ze dne 7. září 2005 předsedy prvního senátu Tribunálu bylo povoleno vedlejší účastenství společnosti Caremar SpA na podporu návrhových žádání Komise.

24 Vzhledem k tomu, že Komise ve své žalobní odpovědi namítala nepřípustnost žaloby z toho důvodu, že uvedené žalobě nepředcházela původní žádost a poté potvrzující žádost samotné žalobkyně v souladu s články 6 a 8 nařízení č. 1049/2001, S. Ravenna, který výslovně uvedl, že jedná na základě plné moci žalobkyně, v dopise ze dne 9. června 2005 znovu zopakoval její žádost o přístup k dokumentům. Požadoval konkrétně pouze zaslání dokumentů obsahujících informace a podrobné údaje předložené italskými orgány za účelem odůvodnění jednotlivých dodatečných nákladů vynaložených ročně společností Caremar na výkon povinností veřejné služby, které ji byly

uloženy v souvislosti s přepravou cestujících na lince Neapol-Beverello/Capri (Itálie) jak trajekty, tak i rychlými dopravními prostředky.

25 Dopisem ze dne 28. července 2005 odepřelo GŘ Komise „Energetika a doprava“ přístup k uvedeným dokumentům v souladu s čl. 4 odst. 5 nařízení č. 1049/2001. Komise své odepření přístupu odůvodnila tím, že vzhledem k tomu, že tyto dokumenty pocházejí od italských orgánů, konzultovala v souladu s čl. 4 odst. 4 a 5 nařízení č. 1049/2001 a čl. 5 odst. 4 písm. b) svého rozhodnutí 2001/937/ES, ESUO, EURATOM ze dne 5. prosince 2001, kterým se mění její jednací řád (Úř. věst. L 345, s. 94; Zvl. vyd. 01/03, s. 408), italské orgány, které jí oznámily, že se zveřejněním uvedených dokumentů nesouhlasí.

26 Dopisem ze dne 19. srpna 2005 předložila žalobkyně potvrzující žádost o přístup k dokumentům týkajícím se dodatečných nákladů vynaložených ročně námořní společností Caremar na výkon povinností veřejné služby, které ji byly uloženy na lince Neapol-Beverello/Capri.

27 Dopisem ze dne 12. října 2005 spisové značky D (2005) 9766 (dále jen „druhé napadené rozhodnutí“) generální sekretariát Komise potvrdil původní odepření přístupu GŘ „Energetika a doprava“ ze dne 28. července 2005. Vzhledem k tomu, že italské orgány nesouhlasily se zveřejněním údajů týkajících se dodatečných nákladů vynaložených společností Caremar na zajištění veřejné služby na dotyčných linkách a roční dotace vyplácené této společnosti na plnění tohoto úkolu, měla Komise za to, že je třeba uplatnit výjimku stanovenou v čl. 4 odst. 5 nařízení č. 1049/2001. Komise upřesnila, že jelikož italské orgány výslovně nesouhlasily se zveřejněním uvedených údajů, nemůže zajistit částečný přístup k dotčenému dokumentu v souladu s čl. 4 odst. 6 nařízení č. 1049/2001. Kromě toho nebyly podle názoru Komise pro posouzení potvrzující žádosti relevantní argumenty, jichž se žalobkyně dovolává ve své žádosti a které se týkají článků 87 ES a 88 ES, nařízení Rady (EHS) č. 3577/92 ze dne 7. prosince 1992,

o uplatňování zásady volného pohybu služeb v námořní dopravě v členských státech (námořní kabotáž) (Úř. věst. L 364, s. 7; Zvl. vyd. 06/02, s.10) a sdělení o profesním tajemství v rozhodnutích o státních podporách, jelikož uvedená ustanovení se vztahují na řízení v oblasti státních podpor a práva stran v rámci těchto řízení. Právo na přístup k dokumentům, zakotvené v nařízení č. 1049/2001, nezávisí na postavení ani zvláštních zájmech žadatele.

28 Návrhem došlým kanceláři Tribunálu ze dne 21. prosince 2005 podala žalobkyně žalobu na neplatnost proti druhému napadenému rozhodnutí, která byla zapsána do rejstříku pod číslem T-444/05.

29 Usneseními ze dne 19. září 2006 předsedy prvního senátu Tribunálu bylo povoleno vedlejší účastenství Radě Evropské unie a Italské republice na podporu návrhových žádání Komise.

30 Usneseními ze dne 27. října 2006 předsedy prvního senátu Tribunálu bylo povoleno vedlejší účastenství společnosti Caremar na podporu návrhových žádání Komise.

31 Usnesením ze dne 11. prosince 2006 předsedy prvního senátu Tribunálu byly věci T-109/05 a T-444/05 spojeny pro účely ústní části řízení a rozsudku.

32 Vzhledem k tomu, že složení senátů Tribunálu bylo změněno, byl soudce zpravodaj přidělen čtvrtému senátu, kterému tedy byla přidělena projednávaná věc.

33 V souladu s článkem 64 jednacího řádu Tribunálu položil Tribunál účastníkům řízení dvě písemné otázky. Na základě první otázky, oznámené účastníkům řízení dne 10. října 2008, byla žalobkyně vyzvána, aby upřesnila, zda má stále právní zájem na podání žaloby ve věci T-109/05 vzhledem k tomu, že Komise přijala druhé napadené rozhodnutí, které je předmětem žaloby ve věci T-444/05. Na základě druhé otázky vyzval Tribunál účastníky řízení, aby mu předložili svá vyjádření k důsledkům, které na projednávané věci případně má rozsudek Soudního dvora ze dne 18. prosince 2007, Švédsko v. Komise (C-64/05 P, Sb. rozh. s. I-11389).

34 Žalobkyně odpověděla, že má stále právní zájem na podaní žaloby ve věci T-109/05, ponechá-li Komise v platnosti první napadené rozhodnutí. Komise se vyjádřila, že směřují-li obě dvě žaloby v podstatě k získání přístupu k totožným dokumentům, žaloba ve věci T-444/05 nahradila žalobu ve věci T-109/05, která se tedy stala bezpředmětnou.

35 Na druhou otázku Komise odpověděla upřesněním, že italské orgány řádně odůvodnily svůj nesouhlas na základě výjimek stanovených v čl. 4 odst. 1 až 3 nařízení č. 1049/2001 a že případný nedostatek odůvodnění nemá v žádném případě v projednávané věci vliv na legalitu aktu, jelikož byla odůvodněným nesouhlasem italských orgánů vázána a na jeho základě měla povinnost žádost o přístup zamítnout.

36 Dne 22. ledna 2009 přijal Tribunál druhé organizační procesní opatření v souladu s článkem 64 jednacího řádu a požádal Komisi, aby objasnila, co má v odpovědi na otázky Tribunálu ze dne 10. října 2008 na mysli tvrzením, že „žaloba ve věci T-444/05 ve skutečnosti nahradila žalobu ve věci T-109/05“, která se tedy stala bezpředmětnou. Tribunál Komisi vyzval, aby upřesnila, zda z toho má vyvodit, že Komise ve skutečnosti zrušila první napadené rozhodnutí, které je předmětem žaloby ve věci T-109/05, a zda v případě, že tomu tak není, zamýšlí toto první rozhodnutí zrušit.

37 Komise odpověděla, že žaloba ve věci T-444/05 byla podána pouze z toho důvodu, že první žalobě nepředcházela řádná administrativní fáze zahájená na základě žádosti podané jménem žalobkyně a že na základě této skutečnosti by měla být první žaloba odmítnuta jako nepřípustná. Z tohoto důvodu druhá žaloba nahrazuje první, která již nemá důvod k samostatné existenci a v tomto smyslu se stala bezpředmětnou.

38 Po vydání rozsudku Tribunálu ze dne 4. března 2009, Tirrenia di Navigazione v. Komise (T-265/04, T-214/04 a T-504/04, nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí), kterým bylo zrušeno rozhodnutí 2005/163, Tribunál položil v souladu s článkem 64 jednacího řádu třetí písemnou otázku, oznámenou dne 17. března 2009, ve které účastníky řízení vyzval k tomu, aby předložili svá vyjádření k důsledkům, které vyvozují z uvedeného rozsudku ve vztahu k věcem T-109/05 a T-444/05.

39 Žalobkyně měla za to, že stále má zcela aktuální zájem na podání žaloby v obou dvou věcech z důvodu nutnosti disponovat s údaji týkajícími se částky nákladů skutečně vynaložených společností Caremar z titulu veřejných služeb poskytovaných na lince Neapol-Beverello/Capri, jakož i dotací, které jí byly z tohoto titulu ročně poskytovány, jelikož tyto dokumenty by jí případně mohly umožnit podat návrhy na zahájení soudního řízení.

40 Komise má podle všeho za to, že po zrušení rozhodnutí 2005/163 Tribunálem se žaloby ve věci T-109/05 a T-444/05 staly bezpředmětnými vzhledem k tomu, že žalobkyně již nemá právní zájem na podání žalob směřujících ke zrušení rozhodnutí, kterými jí byl odepřen přístup k požadovaným dokumentům.

41 Dne 7. dubna 2010 byla přijata nová organizační procesní opatření v souladu s článkem 64 jednacího řádu.

42 Usnesením ze dne 12. dubna 2010 požádal Tribunál Komisi, v souladu s čl. 65 písm. b), čl. 66 odst. 1 a čl. 67 odst. 3 třetím pododstavcem jednacího řádu, aby předložila určitý počet dokumentů.

43 Na jednání dne 1. června 2010 vzal Tribunál na vědomí, že Komise upustila od své námitky nepřípustnosti ve věci T-444/05.

44 Usnesením ze dne 9. července 2010 Tribunál v souladu s článkem 62 jednacího řádu znovuotevřel ústní část řízení. Účastnící řízení byli vyzváni, aby se vyjádřili k důsledkům, které vyvozují z rozsudku Soudního dvora ze dne 29. června 2010, Komise v. Technische Glaswerke Ilmenau (C-139/07 P, Sb. rozh. s. I-5885).

Návrhová žádání účastníků řízení

45 Ve věci T-109/05 žalobkyně navrhuje, aby Tribunál:

– zrušil první napadené rozhodnutí;

– uložil Komisi náhradu nákladů řízení.

46 Komise navrhuje, aby Tribunál:

– odmítl žalobu jako nepřípustnou nebo ji zamítl jako neopodstatněnou;

– uložil žalobkyni náhradu nákladů řízení.

47 Společnost Caremar navrhuje, aby Tribunál:

– vyhověl návrhovým žádáním Komise;

– odmítl žalobu jako nepřípustnou a zamítl ji jako neopodstatněnou;

– uložil žalobkyni náhradu nákladů řízení.

48 Ve věci T-444/05 žalobkyně navrhuje, aby Tribunál:

– zrušil druhé napadené rozhodnutí a podpůrně prohlásil, že se na skutkové okolnosti projednávané věci nevztahuje čl. 4 odst. 5 nařízení č. 1049/2001;

– uložil Komisi náhradu nákladů řízení.

49 Komise navrhuje, aby Tribunál:

– zamítl žalobu jako nepřípustnou a neopodstatněnou;

– uložil žalobkyni náhradu nákladů řízení.

50 Italská republika navrhuje, aby Tribunál odmítl žalobu jako nepřípustnou nebo ji zamítl jako neopodstatněnou.

51 Rada v podstatě navrhuje, aby Tribunál zamítl žalobu jako neopodstatněnou.

52 Společnost Caremar navrhuje, aby Tribunál:

– vyhověl návrhovým žádáním Komise tím, že odmítne žalobu jako nepřípustnou nebo ji zamítne jako neopodstatněnou;

– uložil žalobkyni náhradu nákladů řízení.

Právní otázky

A – *K žalobě ve věci T-109/05*

1. *K předmětu sporu*

a) Argumenty účastníků řízení

53 Komise tvrdí, že předmět žaloby se omezuje pouze na dokumenty požadované během administrativní fáze, a nikoli, jak tvrdí žalobkyně, na nákladové položky spojené s povinnostmi veřejné služby společnosti Caremar spočívajícími v tom, že má desetkrát denně zajistit spojení s ostrovem Capri. Podle názoru Komise žalobkyně změnila předmět sporu.

54 Kromě toho Komise ve své odpovědi ze dne 27. března 2009 na písemnou otázku položenou Tribunálem uvádí, že po vydání rozsudku Tirrenia di Navigazione v. Komise, bod 38 výše, kterým bylo zrušeno rozhodnutí 2005/163, se žaloby ve věci T-109/05 a T-444/05 staly bezpředmětnými vzhledem k tomu, že žalobkyně již nemá právní zájem na podání žalob směřujících ke zrušení rozhodnutí, kterými jí byl odepřen přístup k požadovaným dokumentům.

55 Žalobkyně odpovídá, že její žádost spočívá hlavně v získání údajů a dokumentů týkajících se dodatečných nákladů spojených s povinnostmi veřejné služby uložených společnosti Caremar na námořní lince Neapol-Beverello/Capri.

56 Ve své odpovědi na písemnou otázku, která jí byla oznámena dne 10. října 2008, žalobkyně uvedla, že stále má právní zájem na podaní žaloby ve věci T-109/05, ponechá-li Komise v platnosti první napadené rozhodnutí. Žalobkyně zopakovala toto stanovisko ve své odpovědi ze dne 23. března 2009 na otázku položenou Tribunálem ohledně důsledků, jež ve vztahu k projednávaným žalobám vyvozuje z rozsudku Tirrenia di Navigazione v. Komise, bod 38 výše, kterým bylo zrušeno rozhodnutí 2005/163.

57 Společnost Caremar má za to, že původní žádost žalobkyně se omezuje na úplné znění rozhodnutí 2005/163 a na analytické údaje, které nejsou uvedeny v bodech 128 a 140 odůvodnění uvedeného rozhodnutí. Na jednání společnost Caremar uvedla, že projednávaná žaloba je bezpředmětná, jelikož po zrušení rozhodnutí 2005/163 Tribunálem v rozsudku Tirrenia di Navigazione v. Komise, bod 38 výše, již údaje uvedené v bodech 128 a 140 odůvodnění uvedeného rozhodnutí neexistují. Společnost Caremar z toho vyvozuje, že podmínky pro nevydání rozhodnutí ve věci samé jsou v projednávané věci splněny.

b) Závěry Tribunálu

58 Je třeba uvést, že žádost o přístup k dokumentům spočívá, jak vyplývá z dopisu ze dne 24. listopadu 2004, v získání úplného znění rozhodnutí 2005/163, které obsahuje analytické údaje, které nejsou uvedeny v tabulkách v bodech 128 a 140 odůvodnění uvedeného rozhodnutí, včetně podrobné struktury dodatečných nákladů vynaložených ročně společností Caremar, které se konkrétně a specificky týkají služeb přepravy cestujících zajišťovaných na námořní lince Neapol-Beverello/Capri.

59 Ve své žalobě proti prvnímu napadenému rozhodnutí žalobkyně upřesnila, že chce získat údaje týkající se dodatečných nákladů spojených s povinnostmi veřejné služby vynaložených společností Caremar na zajištění spojení s ostrovem Capri.

60 Je třeba konstatovat, že na rozdíl od toho, co tvrdí Komise a společnost Caremar, v projednávané věci nedošlo ke změně předmětu sporu, kterým je zrušení prvního napadeného rozhodnutí, tím, že žalobkyně upravila obsah dokumentů oproti obsahu uvedenému ve své původní žádosti. I když žalobkyně během písemné části řízení upřesnila, které dokumenty si přeje získat, je třeba přesto konstatovat, že podrobná struktura dodatečných nákladů vynaložených ročně společností Caremar, které se konkrétně a specificky týkají služeb přepravy cestujících zajišťovaných na námořní lince Neapol-Beverello/Capri jak trajekty, tak i rychlými dopravními prostředky, je součástí dokumentů požadovaných v původní žádosti.

61 Argument, podle něhož je projednávaná žaloba bezpředmětná, jelikož po zrušení rozhodnutí 2005/163 Tribunálem v rozsudku Tirrenia di Navigazione v. Komise, bod 38 výše, již žalobkyně nemá právní zájem na zrušení prvního napadeného rozhodnutí, jelikož údaje uvedené v bodech 128 a 140 odůvodnění uvedeného rozhodnutí již neexistují, rovněž nelze přijmout.

62 Je totiž třeba připomenout, že jakákoli osoba může požadovat přístup k jakémukoli dokumentu orgánů, aniž je vyžadováno zvláštní odůvodnění přístupu k dokumentům. Osoba, jíž byl odepřen přístup k dokumentu nebo jeho části, tudíž má již z tohoto důvodu právní zájem na zrušení rozhodnutí o odepření přístupu (viz v tomto smyslu rozsudky Tribunálu ze dne 17. června 1998, Svenska Journalistförbundet v. Rada, T-174/95, Recueil, s. II-2289, body 66 a 67, a ze dne 11. prosince 2001, Petrie a další v. Komise, T-191/99, Recueil, s. II-3677, bod 26). I když bylo rozhodnutí 2005/163 zrušeno, dokumenty, na jejichž základě se vypočítaly analytické údaje obsažené v bodech 128 a 140 odůvodnění rozhodnutí 2005/163, nadále existují.

63 Z toho vyplývá, že navzdory tomu, že rozhodnutí 2005/163 bylo zrušeno, má žalobkyně stále právní zájem na zrušení prvního napadeného rozhodnutí, jelikož požadované dokumenty nebyly zpřístupněny a první napadené rozhodnutí je stále v platnosti. Projednávaná žaloba, jejímž cílem je zrušení uvedeného rozhodnutí, se tudíž nestala bezpředmětnou.

2. *K přípustnosti*

a) Argumenty účastníků řízení

64 Aniž Komise vznesla formální námitku nepřístupnosti, tvrdí, že žaloba je nepřípustná protože povinná fáze před zahájením soudního řízení byla zahájena advokátem žalobkyně, a to jeho jménem a na jeho účet, a nikoli samotnou žalobkyní.

65 Komise připouští, že si byla neustále vědoma skutečnosti, že S. Ravenna jedná v rámci profesní činnosti v zájmu žalobkyně, má však za to, že S. Ravenna nemohl jednat jménem žalobkyně během fáze před zahájením soudního řízení, zatímco vystupoval ve dvou původních fázích řízení o přístupu svým jménem.

66 Komise mimoto tvrdí, že žalobkyně se nemůže dovolávat domnělého individuálního zájmu ve smyslu článku 230 ES, jelikož přístup veřejnosti k dokumentům orgánů nepodléhá existenci jakéhokoli zájmu, ale řídí se zásadami a podmínkami vymezenými nařízením č. 1049/2001.

67 Žalobkyně namítá, že argumenty Komise jsou příliš formalistické, jelikož Komise věděla, že žalobkyně je řádně zastupována S. Ravennou. Obsah žádosti byl nadto dostatečně odůvodněn, aby bylo jasné, že se jedná o zachování jejích práv za účelem případného podání návrhu na zahájení soudního řízení.

68 Žalobkyně rovněž tvrdí, že se právem může považovat za bezprostředně a osobně dotčenou ve smyslu čl. 230 čtvrtého pododstavce ES, jelikož rozhodnutí 2005/163 ji výslovně zmiňuje.

69 Společnost Caremar podporuje návrhová žádání Komise a má za to, že S. Ravennovi jakožto žadateli v postupu před zahájením soudního řízení příslušelo podání žaloby na neplatnost prvního napadeného rozhodnutí.

b) Závěry Tribunálu

70 Je třeba připomenout, že administrativní řízení o přístupu k dokumentům, které je upraveno nařízením č. 1049/2001, probíhá ve dvou po sobě následujících fázích v souladu s články 7 a 8 uvedeného nařízení. Článek 7 upravuje vyřizování původních žádostí. Odpověď na takovou žádost obsahující úplné nebo částečné odepření přístupu nebo nezodpovězení ve stanovené lhůtě opravňuje žadatele k tomu, aby předložil žádost, jíž chce docílit přezkoumání stanoviska orgánu. Podle článku 8 nařízení č. 1049/2001, který upravuje vyřizování potvrzujících žádostí, opravňuje úplné nebo částečné odepření přístupu k dokumentům požadovaným v potvrzující žádosti žadatele k podání návrhu na zahájení soudního řízení proti orgánu za podmínek stanovených pro podání žaloby na neplatnost.

71 Úvodem je třeba zdůraznit, že původní žádost ze dne 24. listopadu 2004 i potvrzující žádost o přístup k dokumentům ze dne 4. ledna 2005 byly podány a podepsány S. Ravennou, advokátem žalobkyně, aniž tyto žádosti obsahovaly výslovnou zmínku o tom, že S. Ravenna žalobkyni zastupuje.

72 Ze znění původní žádosti však vyplývá, že S. Ravenna jednal jménem žalobkyně, vzhledem k tomu, že vyzval Komisi, aby jim předala úplné znění rozhodnutí 2005/163 a upřesnil, že žalobkyně tyto informace potřebuje, aby se mohla podrobně seznámit s dotčeným rozhodnutím.

73 Mimoto je třeba konstatovat, že Komise věděla, že R. Ravenna zastupuje žalobkyni, jelikož v dopise GŘ „Energetika a doprava" ze dne 7. prosince 2004, jenž byl odpovědí na původní žádost o přístup k dokumentům, zmínila „námořní společnosti NLG, kterou zastupujete". Komise kromě toho v prvním napadeném rozhodnutí použila následující výrazy: „rozhodnutí oznámeném Vašemu klientovi" a „zájmy Vašeho klienta".

74 Z toho s ohledem na obsah dopisů S. Ravenny i Komise vyplývá, že S. Ravenna jednal během administrativní fáze jménem žalobkyně.

75 Žaloba je tedy na rozdíl od toho, co tvrdí Komise, přípustná.

3. *K věci samé*

76 Na podporu své žaloby se žalobkyně dovolává čtyř žalobních důvodů vycházejících zaprvé z nesprávného právního posouzení Komise při uplatnění výjimky stanovené v čl. 4 odst. 2 první odrážce nařízení č. 1049/2001, zadruhé z porušení zásady zákazu diskriminace, zatřetí z porušení zásady proporcionality a začtvrté z porušení povinnosti uvést odůvodnění.

77 Jako první je třeba přezkoumat čtvrtý žalobní důvod vycházející z porušení povinnosti uvést odůvodnění.

a) Ke čtvrtému žalobnímu důvodu vycházejícímu z porušení povinnosti uvést odůvodnění

Argumenty účastníků řízení

78 Žalobkyně má za to, že Komise nezanalyzovala předmět její žádosti o dokumenty, jímž bylo zaslání dokumentů, ve kterých jsou uvedeny údaje týkající se dodatečných nákladů spojených s povinnostmi veřejné služby společnosti Caremar na lince Neapol-Beverello/Capri. Komise podle žalobkyně dále nezohlednila ustanovení sdělení o profesním tajemství v rozhodnutích o státních podporách, které v bodech 14 a 17 výslovně stanoví nutnost zveřejňovat údaje týkající se dodatečných nákladů z titulu povinností veřejné služby.

79 Žalobkyně rovněž tvrdí, že Komise neposoudila zpřístupnění údajů s ohledem na rozsudek Soudního dvora ze dne 24. července 2003, Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg (C-280/00, Recueil, s. I-7747, dále jen „rozsudek Altmark"), a pouze částečně přihlédla k rozsudku Tribunálu ze dne 25. června 1998, British Airways a další v. Komise (T-371/94 a T-394/94, Recueil, s. II-2405).

80 Komise a společnost Caremar tvrdí, že argumenty týkající se nedostatku odůvodnění prvního napadeného rozhodnutí jsou zcela neopodstatněné.

Závěry Tribunálu

81 Podle ustálené judikatury musí být odůvodnění vyžadované článkem 253 ES přizpůsobeno povaze dotčeného aktu a musejí z něho jasně a jednoznačně vyplývat úvahy orgánu, jenž akt vydal, aby se zúčastněné osoby mohly seznámit s důvody, které vedly k přijetí opatření a příslušný soud mohl vykonávat svůj přezkum. Není požadováno, aby odůvodnění upřesňovalo všechny relevantní skutkové a právní okolnosti, jelikož otázka, zda odůvodnění aktu splňuje požadavky uvedeného článku, musí být posuzována nejen s ohledem na jeho text, ale také s ohledem na jeho celkovou souvislost i na všechna právní pravidla upravující dotčenou oblast (viz rozsudek Soudního dvora ze dne 6. března 2003, Interporc v. Komise, C-41/00 P, Recueil, s. I-2125, bod 55, a citovaná judikatura, a rozsudek Tribunálu ze dne 26. dubna 2005, Sison v. Rada, T-110/03, T-150/03 a T-405/03, Sb. rozh. s. II-1429, bod 59).

82 Co se týče žádosti o přístup k dokumentům, musí dotčený orgán, jestliže takový přístup odepře, v každém konkrétním případě na základě informací, kterými disponuje, prokázat, že dokumenty, ke kterým je požadován přístup, skutečně spadají pod výjimky vyjmenované v nařízení č. 1049/2001 (viz *per analogiam* rozsudek Soudního dvora ze dne 11. ledna 2000, Nizozemsko a van der Wal v. Komise, C-174/98 P a C-189/98 P, Recueil, s. I-1, bod 24). Může však být nemožné uvést důvody dokládající důvěrnost každého dokumentu, aniž je zpřístupněn jeho obsah, a výjimka je tak zbavena svého základního účelu (viz v tomto smyslu rozsudek Tribunálu ze dne 25. dubna 2007, WWF European Policy Programme v. Rada, T-264/04, Sb. rozh. s. II-911, bod 37).

83 V rámci této judikatury tedy orgánu, který odepřel přístup k dokumentu, přísluší, aby poskytl odůvodnění umožňující porozumět a ověřit, zda je požadovaný dokument skutečně dotčen oblastí stanovenou uvedenou výjimkou a zda je potřeba ochrany ohledně této výjimky skutečná.

84 Odůvodnění rozhodnutí, kterým se odpírá přístup k dokumentům, tak přinejmenším pro každou kategorii dotyčných dokumentů musí obsahovat specifické důvody, na jejichž základě má dotčený orgán za to, že zpřístupnění požadovaných dokumentů spadá pod jednu z výjimek stanovených nařízením č. 1049/2001 (viz v tomto smyslu rozsudek Interporc v. Komise, bod 81 výše, bod 56, a rozsudek Tribunálu ze dne 19. ledna 2010, Co-Frutta v. Komise, T-355/04 a T-446/04, Sb. rozh. s. II-1, bod 101).

85 Je třeba zdůraznit, že v projednávané věci se žádost žalobkyně o přístup týká následujících dokumentů: úplného znění rozhodnutí 2005/163, jež obsahuje analytické údaje, které nejsou uvedeny v tabulkách v bodech 128 a 140 odůvodnění rozhodnutí 2005/163, včetně podrobné struktury dodatečných nákladů vynaložených ročně společností Caremar, které se týkají služeb přepravy cestujících na lince Neapol-Beverello/Capri, již zajišťují jak trajekty, tak i rychlé dopravní prostředky.

86 Komise své odepření zpřístupnit požadované dokumenty odůvodnila následovně:

„[…]

1. Předmět žádosti

Vaše žádost se týká určitých číselných údajů uvedených v tabulkách v [bodech] 128 a 140 [odůvodnění] rozhodnutí [2005/163]. Ve zveřejněné verzi rozhodnutí [2005/163], jež máte k dispozici, bylo totiž rozdělení nákladů vynecháno, kdežto částka nákladů je zobrazena.

2. Ochrana obchodních zájmů

Údaje vynechané ve verzi rozhodnutí [2005/163] určené veřejnosti se týkají rozdělení nákladů, ze kterého se vycházelo při výpočtu roční kompenzace pro každou z regionálních společností přiznané za poskytování služeb ve veřejném zájmu.

Zpřístupnění číselných údajů by mohlo poškodit obchodní zájmy dotyčných podniků a představovat zvýhodnění pro jiné podniky. Jedná se o údaje týkající se interního fungování podniků skupiny Tirrenia. Informace této povahy se nesdělují zúčastněným stranám, kterým se rozhodnutí oznamuje v souladu s článkem 20 nařízení č. 659/1999, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku 93 [ES]. Z tohoto důvodu byly údaje, na které se vztahuje obchodní tajemství, vynechány v rozhodnutí oznámeném Vašemu klientovi, společnosti Navigazione Libera del Golfo [NLG], doporučeným dopisem ze dne 20. července 2004.

Podle judikatury má Komise v souladu s článkem 287 […] ES povinnost nezpřístupnit zúčastněným stranám informace, na které se z důvodu jejich povahy vztahuje profesní tajemství, jako jsou zejména údaje týkající se interního fungování podniku příjemce.

Nařízení č. 1049/2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům tím spíše zakazuje sdělení těchto údajů. Zveřejnění by totiž mohlo poškodit obchodní zájmy dotyčných podniků a bylo by v rozporu s ustanoveními čl. 4 odst. 2 první odrážky nařízení č. 1049/2001.

3. Částečný přístup

Žádost o přístup se týká pouze určitých číselných údajů, které byly ve zveřejněné verzi vynechány. Na všechny tyto údaje se vztahuje výjimka týkající se ochrany obchodních zájmů. Částečný přístup k dokumentu, tak jak jej stanoví čl. 4 odst. 6 nařízení č. 1049/2001, již byl tudíž zajištěn.

[…]“

87 Co se týče odůvodnění odepření přístupu k analytickým údajům uvedeným v tabulkách v bodech 128 a 140 odůvodnění rozhodnutí 2005/163, je třeba nejprve konstatovat, že Komise v bodě 2 prvního napadeného rozhodnutí výslovně upřesňuje, že zpřístupnění číselných údajů požadovaných žalobkyní by mohlo poškodit obchodní zájmy dotyčných podniků, představovat zvýhodnění pro jiné podniky a bylo by v rozporu s čl. 4 odst. 2 první odrážkou nařízení č. 1049/2001. Komise rovněž upřesňuje, že na tyto údaje se vztahuje obchodní tajemství a že se mimoto podle článku 20 nařízení č. 659/1999 takové údaje zúčastněným stranám nesdělují. V bodě 4 prvního napadeného rozhodnutí Komise uvedla, že neexistuje žádný převažující veřejný zájem, který by odůvodňoval odklon od nutnosti chránit obchodní zájmy podniků a zveřejnění informací týkajících se jejich interního fungování.

88 Co se týče žalobních důvodů, podle kterých Komise nedostatečně vysvětlila důvody, které jí vedly k tomu, že neuplatnila ustanovení sdělení o profesním tajemství v rozhodnutích o státních podporách, a nevysvětlila uplatnění rozsudku Altmark a rozsudku British Airways a další v. Komise, bod 79 výše, je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury není požadováno, aby odůvodnění upřesňovalo všechny relevantní skutkové a právní okolnosti, jelikož otázka, zda odůvodnění aktu splňuje požadavky uvedeného článku, musí být posuzována nejen s ohledem na jeho text, ale

také s ohledem na jeho celkovou souvislost, i na všechna právní pravidla upravující dotčenou oblast (viz rozsudek Co-Frutta v. Komise, bod 84 výše, bod 100, a citovaná judikatura).

89 Pokud jde o analytické údaje uvedené v bodech 128 a 140 odůvodnění rozhodnutí 2005/163, z prvního napadeného rozhodnutí tedy jasně a jednoznačně vyplývají úvahy Komise tak, aby se žalobkyně mohla seznámit s důvody, které vedly k přijetí opatření, a Tribunál mohl vykonávat svůj přezkum.

90 Je však třeba konstatovat, že jak vyplývá z bodu 1 prvního napadeného rozhodnutí, Komise omezila předmět žádosti o dokumenty na číselné údaje uvedené v tabulkách v bodech 128 a 140 odůvodnění rozhodnutí [2005/163]. Komise nezohlednila druhou část žádosti žalobkyně týkající se podrobných údajů, na jejichž základě se vypočítaly dodatečné náklady vynaložené ročně společností Caremar a které se specificky týkaly služeb přepravy cestujících na lince Neapol-Beverello/Capri, již zajišťují jak trajekty, tak i rychlé dopravní prostředky.

91 V případě neuvedení důvodů, na jejichž základě by zpřístupnění dokumentů obsahujících uvedené údaje skutečně mohlo vést k porušení jakéhokoli aspektu ochrany obchodních zájmů, se žalobkyně nemohla seznámit s důvody, které vedly k přijetí opatření, aby mohla hájit svá práva, a samotný Tribunál tudíž nemá možnost posoudit důvody, na jejichž základě se na dokumenty, k nimž byl odepřen přístup, vztahuje jedna z výjimek uvedených v článku 4 nařízení č. 1049/2001 (viz v tomto smyslu rozsudek Svenska Journalistförbundet v. Rada, bod 62 výše, body 115 až 118, 122, 125, 127).

92 Z toho vyplývá, že první napadené rozhodnutí je stiženo nedostatkem odůvodnění vzhledem k tomu, že Komise nesdělila důvody, které by žalobkyni umožnily seznámit se s důvody pro odepření přístupu k údajům o jednotlivých položkách dodatečných nákladů vynaložených ročně společností Caremar, které se týkají služby přepravy cestujících na lince Neapol-Beverello/Capri zajišťované jak trajekty, tak i rychlými dopravními prostředky.

93 Je tedy třeba zrušit napadené rozhodnutí v rozsahu, v němž je stiženo nedostatkem odůvodnění týkajícím se specifické žádosti o přístup k údajům o podrobné struktuře dodatečných nákladů vynaložených ročně společností Caremar, které se týkají služeb přepravy cestujících na lince Neapol-Beverello/Capri zajišťovaných jak trajekty, tak i rychlými dopravními prostředky.

94 Je však třeba přezkoumat po meritorní stránce legalitu prvního napadeného rozhodnutí v rozsahu, ve kterém se týká analytických údajů v bodech 128 a 140 odůvodnění rozhodnutí 2005/163, vzhledem k tomu, že odůvodnění předložené v tomto ohledu Komisí bylo dostatečné.

b) K prvnímu žalobnímu důvodu, vycházejícímu z nesprávného právního posouzení při uplatnění výjimky stanovené v čl. 4 odst. 2 první odrážce nařízení č. 1049/2001

95 Tento první žalobní důvod se dále dělí na dvě části, z nichž první vychází z nesprávného právního základu a druhá z porušení čl. 4 odst. 2 první odrážky nařízení č. 1049/2001.

K první části, vycházející z nesprávného právního posouzení při výběru právního základu

– Argumenty účastníků řízení

96 Žalobkyně tvrdí, že Komise se pro odepření přístupu k dokumentům týkajícím se dodatečných nákladů spojených s povinnostmi veřejné služby společnosti Caremar opírá nejen o čl. 4 odst. 2 nařízení č. 1049/2001, ale rovněž o článek 20 nařízení č. 659/1999, článek 287 ES a o sdělení o profesním tajemství v rozhodnutích o státních podporách.

97 Žalobkyně má za to, že Komise se ve svém dopise ze dne 7. prosince 2004 nesprávně opírá o sdělení o profesním tajemství v rozhodnutích o státních podporách. Vzhledem k tomu, že první napadené rozhodnutí potvrzuje rozhodnutí o odepření přístupu ze dne 7. prosince 2004, a opírá se tak o tatáž ustanovení, zejména o sdělení o profesním tajemství v rozhodnutích o státních podporách, je podle názoru žalobkyně stiženo formální vadou.

98 V případě, že by bylo třeba odvolávat se na uvedené sdělení, žalobkyně tvrdí, že posledně uvedené sdělení má přednost před nařízením č. 1049/2001, jelikož pojmy „profesní tajemství“ nebo „důvěrné informace“ jsou specifičtější a ucelenější než článek 4 nařízení č. 1049/2001.

99 Komise tvrdí, že první část není skutkově podložena, jelikož první napadené rozhodnutí nezmiňuje sdělení o profesním tajemství v rozhodnutích o státních podporách, ale opírá se o čl. 4 odst. 2 nařízení č. 1049/2001.

100 Společnost Caremar podporuje argumenty vznesené Komisí.

Závěry Tribunálu

101 Podle judikatury přestavuje odpověď na původní žádost v souladu s článkem 8 nařízení č. 1049/2001 pouze první zaujetí postoje, které žadateli poskytuje možnost vyzvat generálního tajemníka Komise k přezkumu tohoto postoje (viz v tomto smyslu rozsudek Tribunálu ze dne 6. července 2006, Franchet a Byk v. Komise, T-391/03 a T-70/04, Sb. rozh. s. II-2023, bod 47, a rozsudek Co-Frutta v. Komise, bod 84 výše, bod 35).

102 V důsledku toho může vyvolávat právní účinky, jimiž mohou být dotčeny zájmy žadatele, a být tak předmětem žaloby na neplatnost, pouze opatření přijaté generálním tajemníkem Komise, které má povahu rozhodnutí a nahrazuje v celém rozsahu předchozí postoj (viz v tomto smyslu rozsudek Franchet a Byk v. Komise, bod 101 výše, body 47 a 48; viz rovněž v tomto smyslu rozsudek Co-Frutta v. Komise, body 84 výše, body 34 až 36). Z toho vyplývá, že odpověď na původní žádost nevyvolává právní účinky a nemůže být považována za napadnutelný akt.

103 V projednávané věci je sdělení o profesním tajemství v rozhodnutích o státních podporách zmíněno pouze v odpovědi GŘ „Energetika a doprava" ze dne 7. prosince 2004, jelikož se Komise domnívala, že požadované údaje jsou podle uvedeného sdělení důvěrné.

104 První napadené rozhodnutí, přijaté generálním tajemníkem Komise, jež je jediným opatřením, které má povahu rozhodnutí a nahrazuje v celém rozsahu předchozí postoj ze dne 7. prosince 2004 (viz v tomto smyslu rozsudek Franchet a Byk v. Komise,

bod 101 výše, body 47 a 48; viz rovněž v tomto smyslu rozsudek Co-Frutta v. Komise, body 84 výše, body 34 až 36), se na rozdíl od toho, co tvrdí žalobkyně, na uvedené sdělení neodvolává.

105 Není tedy nutné, aby Tribunál rozhodl o důvodech, z nichž GŘ „Energetika a doprava“ vycházelo při zaujetí původního postoje a kterých se generální tajemník v prvním napadeném rozhodnutí nedovolával (viz *per analogiam* rozsudek Tribunálu ze dne 16. října 2003, Co-Frutta v. Komise, T-47/01, Recueil, s. II-4441, body 28 až 33).

106 První část projednávaného žalobního důvodu je tedy třeba zamítnout.

Ke druhé části vycházející z porušení čl. 4 odst. 2 první odrážky nařízení č. 1049/2001

– Argumenty účastníků řízení

107 Žalobkyně podpůrně tvrdí, že zpřístupnění údajů odpovídajících dodatečným nákladům spojeným s povinnostmi veřejné služby společnosti Caremar nemůže vést k porušení ochrany obchodních zájmů této společnosti. Údaje týkající se dodatečných nákladů spojeným s povinnostmi veřejné služby podle názoru žalobkyně nespadají pod metody posuzování výrobních a distribučních nákladů nebo výrobní tajemství, a nejsou tedy obchodním tajemstvím.

108 Žalobkyně má za to, že dodržování transparentnosti, kterou si vynucuje systém kontroly státních podpor upravený články 87 ES a 88 ES, ukládá publicitu dodatečných nákladů spojených s povinnostmi veřejné služby, jelikož se jedná o služby ve veřejném zájmu. Tento požadavek publicity a transparentnosti, který vyplývá z pravidel Smlouvy, byl potvrzen judikaturou, jakož i čl. 4 odst. 1 písm. h) nařízení Rady (EHS) č. 2408/92 ze dne 23. července 1992 o přístupu leteckých dopravců Společenství na letecké trasy uvnitř Společenství (Úř. věst. L 240, s. 8; Zvl. vyd. 04/001, s. 420) a čl. 4 odst. 2 nařízení č. 3577/92. Požadavek transparentnosti v projednávané věci platí o to více, jelikož společnost Caremar nebyla vybrána v rámci veřejného nabídkového řízení.

109 Žalobkyně má rovněž za to, že odepření Komise zpřístupnit údaje odpovídající sporným dodatečným nákladům je v rozporu s rozsudkem Altmark, bod 79 výše, jelikož Komise vytvořila závazná pravidla *ad hoc* tím, že v obdobných případech ukládá, aby se provedly srovnávací analýzy nákladů na sporné služby s náklady podniků podnikajícími za podobných podmínek. Takové analýzy jsou neslučitelné s požadavky na důvěrnost nebo ochranu obchodních zájmů společnosti Caremar.

110 Žalobkyně rovněž nesouhlasí s odkazem učiněným Komisí na rozsudek British Airways a další v. Komise, bod 79 výše, jelikož podle jejího názoru tento rozsudek v projednávané věci není relevantní.

111 Žalobkyně se domnívá, že s ohledem na ustanovení Smlouvy o ES v rámci kontroly státních podpor odůvodňuje veřejný zájem zpřístupnění požadovaných dokumentů. Žalobkyně tvrdí, že vzhledem k tomu, že neexistuje žádný obchodní zájem, který by bylo třeba chránit, není nutné prokazovat existenci převažujícího veřejného zájmu odůvodňujícího zpřístupnění.

112 Žalobkyně rovněž tvrdí, že společnost Caremar ničím neodůvodňuje důvěrný charakter požadovaných údajů, a zvláště obchodní prospěch, který by žalobkyně mohla z těchto údajů získat v případě, že by se s nimi seznámila, a tato společnost ani nepřináší nejmenší důkaz o těchto skutečnostech. Žalobkyně má za to, že se přitom společnost Caremar nevystavuje žádnému obchodnímu riziku tím, že zveřejní tyto údaje, které odpovídají ztrátám a dotacím poskytnutým italskými orgány, a tudíž nespadají pod obchodní zájem.

113 Žalobkyně popírá argument Komise, podle kterého její žádost nesouvisí s předmětem projednávaného řízení z toho důvodu, že se zaměřuje na úplné znění rozhodnutí 2005/163. I když žalobkyně uznává, že „tabulky uvedené v bodech 128 a 140 odůvodnění rozhodnutí [2005/163] se omezují na hromadné údaje týkající se všech činností společností [skupiny Tirrenia]", má za to, že Komise má k dispozici dokumenty, na jejichž základě se vypočítaly požadované číselné údaje.

114 Žalobkyně ve své replice uvádí, že požadované dokumenty jsou zčásti historické povahy, jelikož se týkají dotací poskytnutých společnosti Caremar před obdobím pěti let stanoveném v bodě 14 druhé odrážce sdělení o profesním tajemství v rozhodnutích o státních podporách.

115 V souvislosti s písemnou otázkou položenou Tribunálem k důsledkům, které je třeba vyvozovat z rozsudku Komise v. Technische Glaswerke Ilmenau, bod 44 výše, žalobkyně v podstatě tvrdí, že skutkové a právní podmínky uvedeného rozsudku nejsou splněny, jelikož se tyto podmínky týkají výkladu čl. 4 odst. 2 třetí odrážky nařízení č. 1049/2001, které se nikdo v projednávané věci nedovolával.

116 Komise namítá, že ve skutečnosti zveřejnila souhrnné údaje týkající se nákladů spojených s povinnostmi veřejné služby a zatajila pouze údaje týkající jednotlivých položek nákladů, tedy údaje týkající se struktury výrobních nákladů společnosti.

117 Komise připomíná, že se předmět projednávaného sporu omezuje pouze na dokument požadovaný během administrativní fáze a domnívá se, že žalobkyně nebere v úvahu rozdíl, který činí judikatura mezi pojmem „dokumenty" a pojmem „informace".

118 Ohledně dosahu rozsudku Komise v. Technische Glaswerke Ilmenau, bod 44 výše Komise tvrdí, že nutnost zachovat soudržnost mezi řízeními o státních podporách a vyřizováním žádostí o přístup k dokumentům, kterou zdůrazňuje Soudní dvůr, má obecný dosah a uplatní se rovněž, jestliže je Komise povinna chránit obchodní zájmy třetích osob, ať už v rámci zveřejnění rozhodnutí v oblasti státní podpory, nebo v rámci žádosti o přístup k dokumentům podle nařízení č. 1049/2001.

119 Společnost Caremar tvrdí, že Komise oprávněně došla k závěru, že požadované údaje spadají do rozsahu působnosti výjimky týkající se ochrany obchodních zájmů, stanovené v čl. 4 odst. 2 první odrážce nařízení č. 1049/2001. Společnost Caremar uvádí, že údaje vynechané v tabulkách v bodech 128 a 140 odůvodnění rozhodnutí 2005/163 se vztahovaly k celkovým nákladům vynaloženým každou z regionálních společností, k provozním výnosům a k částce ročních dotací, které jim byly přiznány. Podobně jako Komise má společnost Caremar za to, že žalobkyně nepředkládá důkaz o nesprávném právním posouzení při uplatnění výjimky stanovené v čl. 4 odst. 2 první odrážce nařízení č. 1049/2001 ani o převažujícím veřejném zájmu, který by mohl odůvodnit zpřístupnění požadovaných dokumentů. Přitom žalobkyni přísluší, aby se takového zájmu v rámci své žádosti dovolávala, aby mohl orgán o této otázce rozhodnout.

120 Co se týče dosahu rozsudku Komise v. Technische Glaswerke Ilmenau, bod 44 výše, společnost Caremar podobně jako Komise tvrdí, že Komise mohla právem založit svůj výklad čl. 4 odst. 2 první odrážky nařízení č. 1049/2001 na obecné domněnce vyplývající z řízení o státní podpoře, pod které spadá žádost o přístup k dokumentům.

– Závěry Tribunálu

121 Nařízení č. 1049/2001 má za cíl, jak uvádějí jeho čtvrtý bod odůvodnění a jeho článek 1, přiznat veřejnosti co nejširší právo na přístup k dokumentům orgánů. Toto nařízení se vztahuje na všechny dokumenty, které má orgán v držení, to znamená na dokumenty, které vytvořil nebo obdržel a které má v držení, a to ve všech oblastech činnosti Unie v souladu s čl. 2 odst. 3 uvedeného nařízení.

122 Podle čl. 4 odst. 2 první odrážky nařízení č. 1049/2001 odepřou orgány přístup k dokumentu, jestliže by jeho zpřístupnění vedlo k porušení ochrany obchodních zájmů fyzické nebo právnické osoby, neexistuje-li převažující veřejný zájem na jeho zpřístupnění.

123 Podle ustálené judikatury musejí být výjimky z přístupu k dokumentům vykládány a uplatňovány restriktivně, aby nebylo znemožněno uplatnění obecné zásady spočívající v tom, že veřejnosti má být poskytnut co nejširší přístup k dokumentům v držení orgánů (rozsudek Soudního dvora ze dne 1. července 2008, Švédsko a Turco v. Rada, C-39/05 P a C-52/05 P, Sb. rozh. s. I-4723, bod 36).

124 Kromě toho musí být přezkum vyžadovaný v rámci vyřizování žádosti o přístup k dokumentům konkrétní povahy. Pouhá okolnost, že dokument se týká zájmu chráněného určitou výjimkou, totiž nemůže stačit k odůvodnění použití této výjimky. Takové použití může být v zásadě odůvodněno pouze za předpokladu, že orgán předtím posoudil, zaprvé, zda by přístup k dokumentu mohl konkrétně a skutečně porušit chráněný zájem, a zadruhé, zda v případech uvedených v čl. 4 odst. 2 a 3 nařízení č. 1049/2001 neexistuje převažující veřejný zájem odůvodňující zpřístupnění daného dokumentu (rozsudek ze dne 19. ledna 2010, Co-Frutta v. Komise, bod 84 výše, bod 123; viz rovněž v tomto smyslu rozsudek Švédsko a Turco v. Rada, bod 123 výše, bod 49).

125 Kromě toho musí být nebezpečí porušení chráněného zájmu přiměřeně předvídatelné, a nikoli čistě hypotetické. Přezkum, ke kterému má orgán za účelem uplatnění výjimky v zásadě přistoupit, musí být proveden konkrétně a musejí z něj vyplynout důvody rozhodnutí (viz v tomto smyslu rozsudek Tribunálu ze dne 13. dubna 2005, Verein für Konsumenteninformation v. Komise, T-2/03, Sb. rozh. s. II-1121, bod 69, a rozsudek Franchet a Byk v. Komise, bod 101 výše, bod 115).

126 Ve světle těchto zásad je třeba přezkoumat, jakým způsobem Komise uplatnila výjimku stanovenou v čl. 4 odst. 2 první odrážce nařízení č. 1049/2001 za účelem odepření přístupu k požadovaným dokumentům.

127 V projednávané věci Komise odepřela přístup k dokumentům z toho důvodu, že zpřístupnění číselných údajů uvedených v bodech 128 a 140 odůvodnění rozhodnutí 2005/163 by mohlo poškodit obchodní zájmy dotyčných podniků, představovat zvýhodnění pro jiné podniky a bylo by v rozporu s ustanoveními čl. 4 odst. 2 první odrážky nařízení č. 1049/2001.

128 Zaprvé je třeba konstatovat, že dokumenty, u kterých se Komise dovolávala výjimky, mohou obsahovat důvěrné informace, které spadají do rozsahu působnosti výjimky

týkající se ochrany obchodních zájmů. Nezpřístupněné číselné údaje totiž odpovídají rozdělení nákladů a příjmů skupiny Tirrenia, na jehož základě byla vypočítána roční kompenzace přiznaná za poskytování služeb ve veřejném zájmu, a může se na ně tedy vztahovat obchodní tajemství.

129 Právo na přístup veřejnosti k dokumentu orgánů se sice vztahuje pouze na dokumenty, a nikoli na informace chápané šíře, a neznamená povinnost orgánů odpovědět na jakoukoli žádost jednotlivce o informace (viz v tomto smyslu rozsudek WWF European Policy Programme v. Rada, bod 82 výše, bod 76, a citovaná judikatura), ale na rozdíl od toho, co tvrdí Komise, žalobkyně ve skutečnosti požadovala přístup k dokumentům, které obsahují analytické údaje, které nejsou uvedeny v rozhodnutí 2005/163.

130 Zadruhé je třeba přezkoumat, zda Komise provedla konkrétní a individuální posouzení obsahu dokumentů uvedených v žádosti žalobkyně o přístup.

131 V tomto ohledu Soudní dvůr uznal, že dotyčný orgán může své rozhodnutí opřít o obecné domněnky uplatnitelné na určité kategorie dokumentů, vzhledem k tomu, že na žádosti o zpřístupnění týkající se dokumentů téže povahy lze použít podobné obecné úvahy (viz rozsudek Komise v. Technische Glaswerke Ilmenau, bod 44 výše, bod 54, a citovaná judikatura).

132 Soudní dvůr tak měl za to, že co se týče řízení o kontrole státních podpor, mohou takové obecné domněnky vyplývat z nařízení č. 659/1999 i z judikatury týkající se práva nahlížet do dokumentů obsažených ve správním spise Komise (viz v tomto smyslu rozsudek Komise v. Technische Glaswerke Ilmenau, bod 44 výše, bod 55).

133 Soudní dvůr z toho vyvodil, že pro účely výkladu výjimky stanovené v čl. 4 odst. 2 třetí odrážce nařízení č. 1049/2001 je třeba zohlednit okolnost, že jiné zúčastněné strany v řízeních o kontrole podpor než dotyčný členský stát nemají právo nahlížet do dokumentů obsažených ve správním spise Komise, a tudíž uznat existenci obecné domněnky, podle které zpřístupnění dokumentů obsažených ve správním spise v zásadě porušuje ochranu cílů vyšetřování (viz rozsudek Komise v. Technische Glaswerke Ilmenau, bod 44 výše, bod 61).

134 V projednávané věci odpovídají požadované dokumenty důvěrné verzi rozhodnutí 2005/163, a rovněž dokumentům, z nichž lze získat analytické údaje, které nejsou uvedeny v bodech 128 a 140 odůvodnění nedůvěrné verze tohoto rozhodnutí.

135 I když jsou uvedené dokumenty součástí správního spisu Komise v rámci řízení o kontrole státní podpory, má Tribunál za to, že nelze vycházet z domněnky, že zpřístupnění jednotlivých položek dodatečných nákladů spojených s povinnostmi veřejné služby, jakož i všech dokumentů, na základě kterých se tyto číselné údaje získaly, by vedlo k porušení ochrany obchodních zájmů společnosti Caremar podle čl. 4 odst. 2 první odrážky rozhodnutí č. 1049/2001.

136 Kromě toho by taková obecná domněnka byla v rozporu se sdělením o profesním tajemství v rozhodnutích o státních podporách, které ve svém bodě 17 odůvodnění stanoví, že za jiné důvěrné informace se obvykle nebudou považovat informace týkající se organizace a nákladů veřejných služeb.

137 Komisi tudíž v projednávané věci příslušelo přezkoumat, zda by zpřístupnění dokumentů spadajících do rozsahu působnosti výjimky týkající se ochrany obchodních zájmů konkrétně a skutečně vedlo k porušení chráněného zájmu.

138 Z napadeného rozhodnutí vyplývá, že Komise tím, že uvedla, že se vynechané údaje týkají rozdělení nákladů, ze kterého se vycházelo při výpočtu roční kompenzace pro každou z regionálních společností, přiznané za poskytování služeb ve veřejném zájmu, a došla k závěru, že zpřístupnění číselných údajů by mohlo poškodit obchodní zájmy společnosti Caremar, provedla konkrétní a skutečný přezkum dotčených dokumentů. S ohledem na povahu požadovaných dokumentů, které sestávají z číselných údajů stejné povahy, konkrétně z jednotlivých nákladových položek společnosti Caremar vycházejících z jejího provozního účtu, které byly zohledněny při výpočtu roční kompenzace, jakož i ze způsobů výpočtu pro jejich získání, totiž Komise uvedené údaje mohla konkrétně a skutečně posoudit tím, že je seskupila pod společné označení.

139 Co se týče otázky opodstatněnosti odepření Komise zaslat požadované dokumenty, analytické údaje, které nejsou uvedeny v bodech 128 a 140 odůvodnění rozhodnutí 2005/163 odpovídají jednotlivým nákladovým položkám, které se zohledňují při výpočtu roční dotace a vycházejí ze studie vypracované poradcem o ohodnocení kritérií souvisejících s předložením provozních účtů podle linky a sezóny společností skupiny Tirrenia. Tyto jednotlivé nákladové položky vycházející z provozních účtů společnosti Caremar za rok 2000 (bod 128 odůvodnění rozhodnutí 2005/163) a z vývoje jednotlivých nákladových položek, které byly zohledněny při výpočtu roční dotace v letech 1992 až 2000 (bod 140 odůvodnění rozhodnutí 2005/163) sestávají z: i) provizí agentur a nákladů na nákup, ii) přístavních poplatků, poplatků za průjezd přístavy a jiných výdajů souvisejících s lodní dopravou, iii) provozních nákladů, které odpovídají výdajům za palubní personál, iv) výdajů na údržbu plavidel, v) odpisů, vi) čistých finančních nákladů, vii) nákladů týkajících se administrativních pracovníků a režijních výdajů, viii) jiných nákladů, které odpovídají daním a poplatkům, s výjimkou korporační daně.

140 V tomto ohledu je třeba připomenout, že Komise má v souladu s článkem 287 ES povinnost nezpřístupnit zúčastněným stranám informace, na které se z důvodu jejich povahy vztahuje profesní tajemství, jako jsou zejména údaje týkající se interního fungování podniku příjemce (rozsudek British Airways a další v. Komise, bod 79 výše, bod 63). Obchodní tajemství bylo definováno jako informace, u níž nejen zpřístupnění

veřejnosti, ale i pouhé předání právnímu subjektu odlišnému od subjektu poskytujícího informaci může závažným způsobem poškodit jeho zájmy (viz v tomto smyslu rozsudek Tribunálu ze dne 18. září 1996, Postbank v. Komise, T-353/94, Recueil, s. II-921, bod 87). Je třeba, aby zájmy, jež by mohly být zasaženy zpřístupněním informace, byly objektivně hodné ochrany. Posouzení důvěrné povahy informace tak vyžaduje zvážení oprávněných zájmů, které brání jejímu zpřístupnění, a obecného zájmu, který požaduje, aby činnosti orgánů probíhaly při co nejširším dodržování zásady otevřenosti (rozsudky Tribunálu ze dne 30. května 2006, Bank Austria Creditanstalt v. Komise, T-198/03, Sb. rozh. s. II-1429, bod 71, a ze dne 12. října 2007, Pergan Hilfsstoffe für industrielle Prozesse v. Komise, T-474/04, Sb. rozh. s. II-4225, bod 65).

141 V projednávané věci jsou dotčené údaje i dokumenty, z nichž tyto údaje vycházejí, které odpovídají provozním účtům, tak jak je analyzovala auditorská společnost, obchodním tajemstvím dotyčné společnosti. V případě, že by Komise takové údaje sdělila, předala by konkurentům společnosti Caremar její výsledky hospodaření za několik let, což by znamenalo poskytnout jejím konkurentům údaje o jejích nákladech na jednotlivé přepravní linky, což by mohlo poškodit zájmy této společnosti.

142 Komise tudíž měla oprávněně za to, že zpřístupnění takových údajů odpovídajících jednotlivým nákladovým položkám společnosti Caremar vycházejícím z jejích provozních účtů by mohlo poškodit její obchodní zájmy a bylo by v rozporu s ustanoveními čl. 4 odst. 2 první odrážky nařízení č. 1049/2001.

143 Je pravda, jak uvádí žalobkyně, že za jiné důvěrné informace se obvykle nepovažují informace týkající se organizace a nákladů veřejných služeb, jak vyplývá z bodu 17 odůvodnění sdělení o profesním tajemství v rozhodnutích o státních podporách.

144 Je však třeba konstatovat, že v bodě 3.1 uvedeného sdělení se upřesňuje, že takové informace týkající se organizace a nákladů veřejných služeb mohou být obchodním tajemstvím, jestliže se vztahují k podniku, mají aktuální nebo potenciální hospodářskou hodnotu a jejich zveřejnění nebo využití by mohlo mít hospodářskou hodnotu pro jiné podniky. I když, jak tvrdí žalobkyně, dodržování zásady transparentnosti odůvodňuje publicitu údajů, které se zohledňují při výpočtu veřejné dotace v rámci rozhodnutí o státní podpoře, je třeba uvést, že z režimu zavedeného Smlouvami, zejména z článku 1 EU, článků 254 ES a 255 ES, jakož i ze zásady otevřenosti a z požadavku transparentnosti veškerých jednání orgánů, jež vyplývají z uvedených ustanovení, vyplývá, že při neexistenci ustanovení výslovně nařizujících nebo zakazujících zveřejňování je oprávnění orgánů zveřejňovat akty, které přijaly, pravidlem. Existují však výjimky z tohoto pravidla v rozsahu, v němž právo Společenství, zejména prostřednictvím ustanovení zaručujících ochranu profesního tajemství, brání zpřístupnění těchto aktů nebo některých informací v nich obsažených (viz v tomto smyslu rozsudek Pergan Hilfsstoffe für industrielle Prozesse v. Komise, bod 140 výše, bod 61).

145 Co se týče rozsudku Altmark, bod 79 výše, o který se žalobkyně opírá, když tvrdí, že nákladové položky spojené s povinnostmi veřejné služby musejí být zveřejněny, aby mohla být uplatněna kritéria definovaná Soudním dvorem pro přijetí závěru, že státní zásah představuje protihodnotu plnění uskutečněných podniky-příjemci za plnění povinností veřejné služby, není tento rozsudek v projednávané věci relevantní. V tomto rozsudku totiž Soudní dvůr dochází k závěru, že parametry, na jejichž základě je kompenzace vypočtena, musejí být objektivním a transparentním způsobem předem stanoveny, ale neupřesňuje, že nákladové položky spojené s povinnostmi veřejné služby musejí být zpřístupněny.

146 Zatřetí je třeba ověřit, jak tvrdí žalobkyně, zda neexistuje převažující veřejný zájem odůvodňující zpřístupnění dokumentů navzdory tomu, že by toto zpřístupnění vedlo k porušení ochrany obchodních zájmů společnosti Caremar.

147 Je třeba připomenout, že nařízení č. 1049/2001 stanoví, že uplatnění výjimek zakotvených v čl. 4 odst. 2 a 3 je vyloučeno, odůvodňuje-li zpřístupnění dotčeného dokumentu převažující veřejný zájem. V tomto kontextu je třeba, aby orgán zvážil zvláštní zájem, jenž má být chráněn nezpřístupněním dotyčného dokumentu, a zejména obecný zájem na zpřístupnění tohoto dokumentu s ohledem na výhody vyplývající, jak je upřesněno ve druhém bodě odůvodnění nařízení č. 1049/2001, ze zvýšené transparentnosti, tedy lepšího zapojení občanů do rozhodovacího procesu, jakož i vyšší legitimity, účinnosti a odpovědnosti správních orgánů ve vztahu k občanům v demokratickém systému (viz v tomto smyslu rozsudek Švédsko a Turco v. Rada, bod 123 výše, bod 45).

148 Mimoto zvláštní zájem, který může uplatňovat žadatel o přístup k dokumentu týkajícímu se jej osobně, nemůže být zohledněn jakožto převažující veřejný zájem ve smyslu ustanovení čl. 4 odst. 2 nařízení č. 1049/2001 (viz v tomto smyslu rozsudek Franchet a Byk v. Komise, bod 101 výše, bod 137). Z toho vyplývá, že soukromý zájem, o který se opírá žalobkyně, tedy obrana jejích zájmů za účelem podání žaloby, nepředstavuje převažující veřejný zájem ve smyslu výše uvedeného ustanovení.

149 Ohledně argumentu žalobkyně, podle kterého požadované údaje musejí být zpřístupněny, jelikož se týkají podpor přiznaných společnosti Caremar v období před 5 lety, je třeba připomenout, že podle ustanovení čl. 44 odst. 1 písm. c) ve spojení s čl. 48 odst. 2 jednacího řádu musí žaloba zejména obsahovat stručný popis žalobních důvodů a že nové důvody nelze předkládat v průběhu řízení, ledaže by se zakládaly na právních a skutkových okolnostech, které vyšly najevo v průběhu řízení. Žalobní důvod, který je rozšířením důvodu dříve přímo nebo implicitně uvedeného v žalobě a který je s ním úzce spjat, musí být prohlášen za přípustný. Naproti tomu žalobní důvod, na který nelze nahlížet tak, že je založený na právních a skutkových okolnostech, které vyšly najevo v průběhu řízení, musí být prohlášen za nepřípustný. Za těchto okolností totiž žalobkyni nic nebránilo, aby tento žalobní důvod předložila ve stadiu žaloby (viz

v tomto smyslu usnesení předsedy třetího senátu Soudního dvora ze dne 13. listopadu 2001, Dürbeck v. Komise, C-430/00 P, Recueil, s. I-8547, body 17 až 19, a rozsudek Tribunálu ze dne 9. září 2008, Bayer CropScience a další v. Komise, T-75/06, Sb. rozh. s. II-2081, bod 136).

150 Když v projednávané věci žalobkyně ve stádiu repliky tvrdila, že údaje jsou příliš staré na to, aby mohly být považovány za citlivé, vznesla opožděně nový argument pro účely tvrzení, že uvedené údaje musejí být zpřístupněny. Nelze přijmout, že se tento žalobní důvod omezuje na rozšíření důvodu uvedeného dříve, a je tedy nepřípustný.

151 Druhou část prvního žalobního důvodu je tedy třeba odmítnout.

152 S ohledem na výše uvedené je třeba první žalobní důvod zamítnout.

c) Ke druhému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z porušení zásady zákazu diskriminace

Argumenty účastníků řízení

153 Žalobkyně se domnívá, že je diskriminována, jelikož Komise v dřívějším rozhodnutí v oblasti státní podpory zveřejnila dodatečné náklady spojené s povinnostmi veřejné služby a částku odpovídacích podpor [rozhodnutí Komise 2001/156/ES ze dne 19. července 2000 o státní podpoře poskytnuté Španělskem v oblasti námořní dopravy

(nová smlouva o poskytování veřejných námořních služeb) (Úř. věst. L 57, s. 32) (dále jen „rozhodnutí Trasmediterranea“)]. Žalobkyně tvrdí, že uvedené rozhodnutí zveřejňuje údaje týkající se povinností veřejné služby, a to pro každou jednotlivou linku, a umožňuje tak konkurenčním podnikům ověřit si jejich opodstatněnost.

154 Komise namítá, že diskriminace, na kterou žalobkyně poukazuje, není skutkově podložená, jelikož v rozhodnutí Trasmediterranea byly celkové výsledky podniku utajeny a že informace týkající se jednotlivých nákladových položek nebyly zveřejněny.

155 V každém případě závisí zveřejnění údajů v určitém rozhodnutí na žádosti o důvěrné zacházení podané členskými státy nebo zúčastněnými stranami. Podle názoru Komise pouhé rozdíly v administrativní praxi nutně nevedou k protiprávnosti rozhodnutí zveřejnit nebo nezveřejnit určité údaje. Ve své duplice Komise dodává, že právní rámce obou rozhodnutí jsou odlišné. V rozhodnutí Trasmediterranea bylo třeba analyzovat náklady na jednotlivé linky, jelikož Španělské království vázalo poskytnutí podpor na každou z námořních linek, zatímco v projednávané věci Italská republika založila režim na celkových nákladech každého z provozovatelů.

156 Společnost Caremar uvádí, že přístup týkající se důvěrnosti byl v rozhodnutí Trasmediterranea obdobný. Poznamenává, že v rozhodnutí Trasmediterranea byly údaje o každé z nákladových položek, jakož i celkové výsledky hospodaření podniku utajeny. Zveřejněn byl jen celkový odhad nákladů a výnosů, které podnik pověřený plněním smlouvy o poskytování veřejné služby zaznamenal v průběhu vrcholné sezóny a mimo sezónu.

Závěry Tribunálu

157 Zásada rovného zacházení, která představuje jednu ze základních právních zásad, podle ustálené judikatury brání tomu, aby se srovnatelnými situacemi bylo zacházeno odlišně a s odlišnými situacemi stejně, není-li takové zacházení objektivně odůvodněno (rozsudky Tribunálu ze dne 2. října 2001, Martinez a další v. Parlament, T-222/99, T-327/99 a T-329/99, Recueil, s. II-2823, bod 150, a ze dne 14. října 2009, Bank Melli Iran v. Rada, T-390/08, Sb. rozh. s. II-3967, bod 56).

158 V projednávané věci se žalobkyně domnívá, že je diskriminována, jelikož v rozhodnutí Trasmediterranea Komise zveřejnila údaje týkající se povinností veřejné služby pro každou z námořních linek.

159 I kdyby, jak v podstatě tvrdí žalobkyně, její situace byla srovnatelná se situací osoby, která se chce seznámit s údaji týkajícími se dodatečných nákladů spojených s povinnostmi veřejné služby v rozhodnutí Trasmediterranea, je třeba konstatovat, že i když Komise v rámci tohoto rozhodnutí prezentovala dodatečné náklady spojené s povinnostmi veřejné služby odlišným způsobem, a v porovnání s rozhodnutím 2005/163 přitom konkrétně rozlišovala mezi variabilními a fixními položkami dodatečných nákladů spojených s povinnostmi veřejné služby, v rozhodnutí Trasmediterranea a v rozhodnutí 2005/163 byla zveřejněna pouze celková výše nákladů spojených s povinnostmi veřejné služby, a nikoli podrobnosti o každém z nákladů zohledňovaném při výpočtu roční kompenzace.

160 S ohledem na výše uvedené tudíž nelze učinit závěr, že s žalobkyní bylo zacházeno diskriminačně.

161 Druhý žalobní důvod vycházející z porušení zásady zákazu diskriminace je tedy třeba zamítnout.

d) Ke třetímu žalobnímu důvodu, vycházejícímu z porušení zásady proporcionality

Argumenty účastníků řízení

162 Žalobkyně tvrdí, že Komise v prvním napadeném rozhodnutí zdůrazňuje požadavek ochrany souhrnných údajů, aniž se zabývá konkrétní povahou žádosti o přístup k údajům o dodatečných nákladech spojených s povinnostmi veřejné služby na lince Neapol-Beverello/Capri. Podle názoru žalobkyně Komise tím, že zevšeobecňuje její žádost, porušuje čl. 4 odst. 6 nařízení č. 1049/2001, který stanoví, že vztahuje-li se některá z výjimek pouze na části požadovaného dokumentu, zbývající části dokumentu se zpřístupní. Z prvního napadeného rozhodnutí totiž nevyplývá, v jakém rozsahu by zveřejnění částečných údajů týkajících se linky Neapol-Beverello/Capri mohlo zasáhnout obchodní zájmy společnosti Caremar.

163 Žalobkyně tvrdí, že Komise odkazem na souhrnné údaje, které byly zveřejněny v rozhodnutí 2005/163, nevysvětluje v souladu s čl. 4 odst. 6 nařízení č. 1049/2001 přesné důvody pro odepření částečného přístupu.

164 Komise namítá, že požadovanými údaji jsou údaje uvedené v tabulkách v bodech 128 a 140 odůvodnění rozhodnutí 2005/163, jež neobsahují analytické údaje, které se týkají jen linky Neapol-Beverello/Capri.

165 Společnost Caremar podobně jako Komise tvrdí, že tento žalobní důvod není opodstatněný, jelikož v projednávané věci nepřicházel částečný přístup k údajům v souladu s čl. 4 odst. 6 nařízení č. 1049/2001 v úvahu.

Závěry Tribunálu

166 Je třeba konstatovat, že žalobkyně na podporu tohoto žalobního důvodu Komisi vytýká, že opomenula část její žádosti, a to žádost o přístup k údajům o dodatečných nákladech spojených s povinnostmi veřejné služby na lince Neapol-Beverello/Capri. Z uvedeného žalobního důvodu nevyplývají žádné zvláštní výtky ohledně porušení zásady proporcionality Komisí.

167 Vzhledem k tomu, že výtky žalobkyně se týkají nedostatečného odůvodnění prvního napadeného rozhodnutí, je třeba odkázat na žalobní důvod vycházející z porušení povinnosti uvést odůvodnění, který je posouzen v bodech 81 až 93 výše.

168 S ohledem na výše uvedené je třeba částečně vyhovět čtvrtému žalobnímu důvodu, částečně zrušit první napadené rozhodnutí, jak je upřesněno v bodě 93 výše, a zamítnout zbývající část žaloby ve věci T-109/05.

B – *K žalobě ve věci T-444/05*

169 V rámci své žaloby ve věci T-444/05 vznáší žalobkyně šest žalobních důvodů vycházejících zaprvé z porušení čl. 8 odst. 1 nařízení č. 1049/2001, zadruhé z porušení povinnosti uvést odůvodnění, zatřetí z porušení čl. 4 odst. 4 a 5 nařízení č. 1049/2001, začtvrté ze zneužití řízení a zneužití pravomoci a zapáté z porušení zásady zákazu diskriminace a práv obhajoby. Žalobkyně podpůrně v rámci šestého žalobního důvodu namítá protiprávnost čl. 4 odst. 5 nařízení č. 1049/2001.

170 Nejprve je třeba přezkoumat třetí žalobní důvod vycházející z porušení čl. 4 odst. 4 a 5 nařízení č. 1049/2001.

1. *Argumenty účastníků řízení*

171 Žalobkyně tvrdí, že Komise se dopustila tří pochybení, když konzultovala italské orgány podle čl. 4 odst. 4 a 5 nařízení č. 1049/2001 a opírala se o nesouhlas italských orgánů, aby odůvodnila odepření přístupu k požadovaným údajům.

172 Žalobkyně má zaprvé za to, že Komise tím, že konzultovala italské orgány, porušila pravidla o zveřejňování struktury dodatečných nákladů spojených s povinnostmi veřejné služby, což neumožňuje určit, kvalifikovat ani posoudit slučitelnost státní podpory. U dodatečných nákladů, jež jsou spojeny s povinnostmi veřejné služby a které jsou kompenzovány státními podporami, se publicita údajů s ohledem na požadavek transparentnosti, který ukládá režim státních podpor, vyžaduje ve sdělení o profesním tajemství v rozhodnutích o státních podporách a v rozsudku Altmark, bod 79 výše.

173 Zadruhé žalobkyně tvrdí, že Komise v projednávané věci neměla konzultovat italské orgány, ale společnost Caremar, jelikož požadované dokumenty pocházely od uvedené společnosti, a zdůrazňuje přitom, že ustanovení čl. 4 odst. 4 a 5 nařízení č. 1049/2001 umožňují konzultovat pouze třetí osobu, která je autorem dotčeného dokumentu. Zvolený právní základ je proto nesprávný.

174 Žalobkyně rovněž tvrdí, že porovnání různých jazykových verzí čl. 4 odst. 5 nařízení č. 1049/2001, analýza režimu stanoveného v článku 9 uvedeného nařízení a znění rozsudku Tribunálu ze dne 17. března 2005, Scippacercola v. Komise (T-187/03, Sb. rozh. s. II-1029), vedou k závěru, že výjimku stanovenou v čl. 4 odst. 5 nařízení č. 1049/2001 je třeba vykládat jako výjimku, která odkazuje na dokumenty, jejichž autorem je členský stát.

175 Podle názoru žalobkyně, jestliže by se čl. 4 odst. 5 nařízení č. 1049/2001 měl vykládat v tom smyslu, že členský stát má ohledně zpřístupnění dokumentu pocházejícího z tohoto státu právo veta, jednotlivci by byli automaticky vyloučeni z práva na přístup k dokumentům pocházejícím z tohoto státu.

176 Zatřetí žalobkyně tvrdí, že konzultace italských orgánů je irelevantní, jelikož italské orgány a společnost Caremar byly řádně konzultovány v rámci postupu uvedeného v článku 25 nařízení č. 659/1999.

177 Komise nejprve odpovídá, že výtky žalobkyně jsou nepřípustné a neodůvodněné. Žádost italských orgánů, aby dokument nebyl na základě čl. 4 odst. 5 nařízení č. 1049/2001 zpřístupněn, má závaznou povahu a lze ji napadnout jen před italským soudem, a to i přesto, že představuje základ pro následující akt.

178 Komise, která se znovu vrací ke třem výtkám vzneseným žalobkyní, zaprvé uvádí, že argumenty vycházející z údajných požadavků transparentnosti v oblasti státních podpor a ze sdělení o profesním tajemství v rozhodnutích o státních podporách jsou irelevantní, jelikož druhé napadené rozhodnutí bylo přijato na základě nařízení č. 1049/2001.

179 Komise ohledně své dřívější rozhodovací praxe nejprve připomíná, že zveřejnění údajů v určitém rozhodnutí může záviset na tom, zda členský stát nebo zúčastněné strany požádaly o důvěrné zacházení, nebo naopak souhlasily se zveřejněním určitých informací.

180 Komise se rovněž domnívá, že čl. 4 odst. 4 nařízení č. 1049/2001 týkající se obecně konzultací třetích osob, se v projednávané věci nepoužije, jelikož na dokumenty předložené členskými státy se vztahuje *lex specialis* čl. 4 odst. 5 uvedeného nařízení.

181 Zadruhé má Komise za to, že čl. 4 odst. 5 uvedeného nařízení odkazuje nejen na dokumenty, jejichž autory jsou členské státy, ale rovněž na všechny dokumenty pocházející z těchto států.

182 Komise rovněž tvrdí, že z bodu 15 odůvodnění nařízení č. 1049/2001 a z ustálené judikatury Tribunálu vyplývá, že možnost přiznaná členským státům použít právo veta, aby zabránily zpřístupnění dokumentů v souladu s čl. 4 odst. 5 nařízení č. 1049/2001, je odůvodněná skutečností, že cílem ani účelem tohoto nařízení není měnit vnitrostátní právní předpisy v oblasti přístupu k dokumentům.

183 Komise ke své odpovědi na písemnou otázku, jež byla účastníkům řízení oznámena dne 10. října 2008 a ve které byli vyzváni k předložení svých vyjádření k důsledkům, které je třeba vyvodit z rozsudku Švédsko v. Komise, bod 33 výše, připojila dopis italských orgánů ze dne 8. července 2005, ze kterého vyplývá, že tyto orgány nesouhlasily s tím, aby byly žalobkyni zpřístupněny požadované dokumenty z toho důvodu, že takové zpřístupnění by podle čl. 4 odst. 2 první odrážky nařízení č. 1049/2001 mohlo vést k porušení ochrany obchodních zájmů společnosti Caremar. Podle Komise

proto italské orgány řádně odůvodnily svůj nesouhlas na základě výjimek stanovených v čl. 4 odst. 1 až 3 nařízení č. 1049/2001. Komise dodala, že případný nedostatek odůvodnění nemá v projednávané věci v žádném případě vliv na legalitu aktu, jelikož byla odůvodněným nesouhlasem italských orgánů vázána a na jeho základě měla povinnost žádost o přístup zamítnout, a že v každém případě by to mohlo vést pouze k vydání nového rozhodnutí, které by bylo věcně shodné s druhým napadeným rozhodnutím [viz v tomto smyslu rozsudky Tribunálu ze dne 3. prosince 2003, Audi v. OHIM (TDI), T-16/02, Recueil, s. II-5167, bod 97, a ze dne 13. prosince 2006, FNCBV v. Komise, T-217/03 a T-245/03, Sb. rozh. s. II-4987, bod 263].

184 Zatřetí Komise ohledně výtky, podle které je konzultace italských orgánů irelevantní, jelikož tyto orgány již byly konzultovány podle článku 25 nařízení č. 659/1999, odpovídá, že právě proto, že Italská republika již v rámci uvedené konzultace nesouhlasila se zpřístupněním analytických údajů obsažených v tabulkách v bodech 128 a 140 odůvodnění důvěrné verze rozhodnutí 2005/163, měla na základě nařízení č. 1049/2001 před rozhodnutím o žádosti o přístup k údajům obdobné povahy povinnost konzultovat uvedený členský stát.

185 Italská republika, Rada a společnost Caremar podporují všechny argumenty Komise. Italská republika a společnost Caremar zejména připomínají, že v rozsudku Tribunálu ze dne 30. listopadu 2004, IFAW Internationaler Tierschutz-Fonds v. Komise (T-168/02, Sb. rozh. s. II-4135), Tribunál objasnil rozsah působnosti čl. 4 odst. 5 nařízení č. 1049/2001, když upřesnil, že uvedené ustanovení členskému státu svěřuje možnost požádat orgán, aby nezpřístupnil dokument pocházející z tohoto členského státu bez jeho předchozího souhlasu. Proto v rozporu s tvrzením žalobkyně žádost členského státu na základě tohoto ustanovení představuje příkaz, aby orgán nezpřístupnil dotčený dokument.

2. *Závěry Tribunálu*

186 Nejprve je třeba přezkoumat druhou výtku žalobkyně, podle které výjimka stanovená v čl. 4 odst. 5 nařízení č. 1049/2001 odkazuje na dokumenty, jejichž autorem je členský stát.

187 V tomto ohledu je třeba upřesnit, že zákonodárce zejména přijetím nařízení č. 1049/200 zrušil pravidlo autora, které se až do té doby uplatňovalo. Jak vyplývá z rozhodnutí Rady 93/731/ES ze dne 20. prosince 1993 o přístupu veřejnosti k dokumentům Rady (Úř. věst. L 340, s. 43), rozhodnutí Komise 94/90/ESUO, ES, Euratom ze dne 8. února 1994 o přístupu veřejnosti k dokumentům Komise (Úř. věst. L 46, s. 58) a rozhodnutí Evropského parlamentu 97/632/ES, ESUO, Euratom ze dne 10. července 1997 o přístupu veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu (Úř. věst. L 263, s. 27), takové pravidlo znamenalo, že byla-li autorem dokumentu drženého orgánem fyzická nebo právnická osoba, členský stát, jiný orgán nebo jiná instituce Společenství či jakákoli vnitrostátní nebo mezinárodní entita, musela být žádost o přístup k dokumentu zaslána přímo autorovi tohoto dokumentu (rozsudek Švédsko v. Komise, bod 33 výše, bod 56).

188 Soudní dvůr upřesnil, že čl. 4 odst. 5 nařízení č. 1049/2001 se ani zdaleka netýká pouze dokumentů, jejichž autory jsou členské státy nebo které byly jimi vytvořeny, ale vztahuje se potenciálně na všechny dokumenty „pocházející" z členského státu, tj. na všechny dokumenty, které členský stát předá orgánu bez ohledu na to, kdo je jejich autorem. V projednávaném případě je jediným rozhodným kritériem kritérium původu dokumentu a to, že dotyčný členský stát vydal dokument, který byl v jeho držení (rozsudek Švédsko v. Komise, bod 33 výše, bod 61).

189 Žalobkyně v rámci této výtky rovněž tvrdí, že výklad Komise, podle něhož má členský stát ohledně zpřístupnění dokumentu pocházejícího z tohoto státu a předaného orgánům právo veta, by vedl k tomu, že by jednotlivci byli zbaveni práva na přístup k dokumentům pocházejícím z tohoto státu.

190 Je třeba připomenout, že ve druhém napadeném rozhodnutí Komise odmítla zaslat žalobkyni dokumenty týkající se dodatečných nákladů vynaložených ročně společností Caremar na výkon povinností veřejné služby, které jí byly uloženy na lince Neapol-Beverello/Capri z toho důvodu, že italské orgány výslovně nesouhlasily se zveřejněním uvedených údajů v souladu s čl. 4 odst. 5 nařízení č. 1049/2001.

191 V tomto ohledu měl Soudní dvůr za to, že je neslučitelné s cíli sledovanými nařízením č. 1049/2001, aby byl čl. 4 odst. 5 tohoto nařízení vykládán tak, že členskému státu přiznává právo všeobecného a bezpodmínečného veta, na jehož základě by členský stát mohl pouze na základě svého volného uvážení a bez odůvodnění svého rozhodnutí bránit zpřístupnění jakéhokoli dokumentu drženého orgánem jen proto, že zmíněný dokument pochází z tohoto státu (rozsudek Švédsko v. Komise, bod 33 výše, bod 58).

192 Různé okolnosti naopak svědčí ve prospěch takového výkladu zmíněného čl. 4 odst. 5, podle něhož výkon pravomoci, kterou toto ustanovení přiznává členskému státu, podléhá rámci danému hmotněprávními výjimkami vyjmenovanými v odstavcích 1 až 3 téhož článku, a členskému státu je přitom v tomto ohledu přiznána pouze pravomoc účastnit se na rozhodnutí Společenství. Z tohoto hlediska je třeba předchozí souhlas členského státu, na nějž odkazuje uvedený odstavec 5, posuzovat nikoli jako právo diskrečně uplatňovaného veta, ale jako určitý druh požadavku souhlasného stanoviska, že neexistují důvody pro výjimku vycházející z odstavců 1 až 3 (rozsudek Švédsko v. Komise, bod 33 výše, bod 76).

193 Ohledně procesních důsledků takto vyloženého čl. 4 odst. 5 nařízení č. 1049/2001, je třeba uvést, že jelikož provedení pravidel práva Společenství je tímto způsobem svěřeno společně orgánu a členskému státu, který využil možnost poskytnutou tímto odstavcem 5, a že je proto takové provedení závislé na dialogu, který musí být mezi nimi navázán, jsou tento orgán a členský stát povinny v souladu s povinností loajální spolupráce uvedené v článku 10 ES jednat a spolupracovat tak, aby zmíněná pravidla byla účinně použita (rozsudek Švédsko v. Komise, bod 33 výše, bod 85).

194 Z toho především vyplývá, že orgán, jemuž byla předložena žádost o přístup k dokumentu pocházejícímu z členského státu, a tento členský stát musejí, jakmile orgán tuto žádost oznámí zmíněnému členskému státu, bez prodlení zahájit loajální dialog týkající se případného použití výjimek stanovených v čl. 4 odst. 1 až 3 nařízení č. 1049/2001, a dbají přitom zejména na nutnost umožnit orgánu zaujmout stanovisko ve lhůtách, v nichž má uvedený orgán na základě článků 7 a 8 tohoto nařízení povinnost rozhodnout o této žádosti o přístup (rozsudek Švédsko v. Komise, bod 33 výše, bod 86).

195 Dále je dotyčný členský stát, který má po ukončení tohoto dialogu námitky proti zpřístupnění dotčeného dokumentu, povinen odůvodnit své námitky s ohledem na zmíněné výjimky. Orgán totiž nemůže vyhovět námitkám vzneseným členským státem proti zpřístupnění dokumentu, který z tohoto státu pochází, jestliže tyto námitky nejsou nijak odůvodněny nebo neuvádí-li předložené odůvodnění odkaz na výjimky uvedené v čl. 4 odst. 1 až 3 nařízení č. 1049/2001. Pakliže dotčený stát navzdory tomu, že k tomu byl orgánem výslovně vyzván, orgánu takové odůvodnění neposkytne, musí uvedený orgán požadovaný dokument zpřístupnit, má-li za to, že nebude použita žádná ze zmíněných výjimek (rozsudek Švédsko v. Komise, bod 33 výše, body 87 a 88).

196 Jak konečně vyplývá zejména z článků 7 a 8 zmíněného nařízení, samotný orgán je povinen odůvodnit zamítavé rozhodnutí, které uplatní vůči žadateli o přístup. Taková povinnost znamená, že orgán ve svém rozhodnutí uvede nejen námitky vznesené členským státem proti zpřístupnění požadovaného dokumentu, ale i důvody dovolávané tímto členským státem k učinění závěru, že se použije jedna z výjimek z práva na přístup stanovených v čl. 4 odst. 1 až 3 téhož nařízení. Takové údaje totiž žadateli umožňují seznámit se s původem a důvody odepření přístupu, které je vůči němu uplatněno a příslušnému soudu vykonat případně přezkum, který mu přísluší (rozsudek Švédsko v. Komise, bod 33 výše, bod 89).

197 V projednávané věci z druhého napadeného rozhodnutí vyplývá, že Komise se při odepření přístupu k požadovaným údajům omezila na odůvodnění, že italské orgány se zpřístupněním výslovně nesouhlasily, aniž dále upřesnila, o kterou z výjimek uvedených v čl. 4 odst. 1 až 3 nařízení č. 1049/2001 se italské orgány opíraly.

198 Komise v reakci na písemnou otázku Tribunálu ohledně důsledků, které je třeba vyvodit z rozsudku Švédsko v. Komise, bod 33 výše, a na niž odpověděla dne 30. října 2008, předložila dopis italských orgánů ze dne 8. července 2005. Z uvedeného dopisu italských orgánů vyplývá, že tyto orgány nesouhlasily s tím, aby byly žalobkyni zpřístupněny požadované dokumenty z důvodu, že by jejich zpřístupnění mohlo podle čl. 4 odst. 2 první odrážky nařízení č. 1049/2001 vést k porušení ochrany obchodních zájmů společnosti Caremar.

199 Tribunálu v projednávané věci nepřísluší, aby posoudil legalitu druhého napadeného rozhodnutí na základě dodatečného odůvodnění, které Komise předložila dne 30. října 2008 po vydání rozsudku Švédsko v. Komise, bod 33 výše, tedy po skončení písemné části řízení. Odůvodnění rozhodnutí totiž musí být uvedeno v samotném textu rozhodnutí a pozdější vysvětlení předložená Komisí nemohou být, kromě výjimečných okolností, zohledněna. Z toho plyne, že rozhodnutí musí stačit samo o sobě a že jeho odůvodnění nemůže vycházet z písemných nebo ústních vysvětlení

poskytnutých později, a sice v době, kdy je proti předmětnému rozhodnutí již podána žaloba před soudem Unie (viz v tomto smyslu rozsudek Tribunálu ze dne 15. června 2005, Corsica Ferries France v. Komise, T-349/03, Sb. rozh. s. II-2197, bod 287).

200 Nelze dále připustit, že případný nedostatek odůvodnění nemá v žádném případě v projednávané věci vliv na legalitu aktu, jelikož Komise byla odůvodněným nesouhlasem italských orgánů vázána, a že by to mohlo vést pouze k vydání nového rozhodnutí, které by bylo věcné stránce obdobou druhého napadeného rozhodnutí.

201 Judikatura citovaná Komisí (rozsudky TDI, bod 184 výše, bod 97, a FNCBV v. Komise, bod 182 výše, bod 263) je totiž v projednávané věci irelevantní, jelikož nedostatek odůvodnění druhého napadeného rozhodnutí Tribunálu neumožňuje, aby přezkoumal, zda je odepření Komise zpřístupnit dokumenty pocházející od italských orgánů založeno na jednom z důvodů dovolávaných italskými orgány k učinění závěru, že se použije jedna z výjimek z práva na přístup stanovených v čl. 4 odst. 1 až 3 nařízení č. 1049/2001 (viz v tomto smyslu rozsudek Švédsko v. Komise, bod 33 výše, bod 89). Skutečnost, že Komise má vzhledem k tomu, že je v souladu s rozsudkem Švédsko v. Komise vázána nesouhlasem italských orgánů, v úmyslu přijmout rozhodnutí, které bude po meritorní stránce obdobou druhého napadeného rozhodnutí, však Tribunál nemůže zbavit možnosti přezkoumat legalitu rozhodnutí, které je předmětem této žaloby.

202 V důsledku toho je třeba zrušit druhé napadené rozhodnutí, jelikož Komise v něm neuvedla důvody dovolávané italskými orgány k učinění závěru, že se použije jedna z výjimek z práva na přístup stanovených v čl. 4 odst. 1 až 3 nařízení č. 1049/2001, aniž je třeba rozhodnout o dalších výtkách vznesených v rámci třetího žalobního důvodu a o dalších pěti žalobních důvodech, které žalobkyně vznesla na podporu své žaloby.

K nákladům řízení

A – *Věc T-109/05*

203 Podle čl. 87 odst. 2 jednacího řádu se účastníku řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Na základě prvního pododstavce odstavce 3 téhož ustanovení může Tribunál rozdělit náklady řízení, pokud mají účastníci řízení ve věci částečně úspěch i neúspěch.

204 Vzhledem k tomu, že v projednávané věci bylo žalobě ve věci T-109/05 částečně vyhověno, budou okolnosti věci náležitě zohledněny rozhodnutím, že Komise ponese jednu třetinu vlastních nákladů řízení a nahradí jednu třetinu nákladů řízení vynaložených žalobkyní; posledně uvedená pak ponese dvě třetiny vlastních nákladů řízení a nahradí dvě třetiny nákladů řízení vynaložených Komisí.

205 Podle čl. 87 odst. 4 třetího pododstavce jednacího řádu může Tribunál nařídit, aby vedlejší účastník řízení nesl vlastní náklady řízení. Společnost Caremar, vedlejší účastnice řízení na podporu návrhových žádání Komise, ponese vlastní náklady řízení.

B – *Věc T-444/05*

206 Podle čl. 87 odst. 2 jednacího řádu se účastníku řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Vzhledem k tomu, že žalobkyně požadovala náhradu nákladů řízení a Komise neměla ve věci úspěch, je důvodné posledně uvedené uložit náhradu nákladů řízení.

207 Podle čl. 87 odst. 4 prvního pododstavce jednacího řádu členské státy, které vstoupily do řízení jako vedlejší účastníci, nesou vlastní náklady řízení. Italská republika tedy ponese vlastní náklady řízení. Rada a společnost Caremar ponesou vlastní náklady řízení v souladu s čl. 87 odst. 4 jednacího řádu.

Z těchto důvodů

TRIBUNÁL (čtvrtý senát)

rozhodl takto:

1) Rozhodnutí Komise D (2005) 997 ze dne 3. února 2005 se zrušuje v rozsahu, v němž se týká odepření přístupu k údajům o podrobné struktuře dodatečných nákladů vynaložených ročně společností Caremar SpA, které se týkají služeb přepravy cestujících na lince Neapol-Beverello/Capri zajišťovaných jak trajekty, tak i rychlými dopravními prostředky.

2) Žaloba ve věci T-109/05 se ve zbývající části zamítá.

3) Evropská komise ponese jednu třetinu vlastních nákladů řízení a ukládá se jí náhrada jedné třetiny nákladů řízení vynaložených společností Navigazione Libera del Golfo Srl (NLG); posledně uvedená společnost pak ponese dvě třetiny vlastních nákladů řízení a ukládá se jí náhrada dvou třetin nákladů řízení vynaložených Komisí ve věci T-109/05.

4) Společnost Caremar ponese vlastní náklady řízení ve věci T-109/05.

5) Rozhodnutí Komise D (2005) 9766 ze dne 12. října 2005 se zrušuje.

6) Evropské komisi se ukládá náhrada nákladů řízení ve věci T-444/05.

7) Italská republika, Rada Evropské unie a společnost Caremar ponesou vlastní náklady řízení.

Czúcz Labucka OHiggins

Takto vyhlášeno na veřejném zasedání v Lucemburku dne 24. května 2011.

Podpisy.

Obsah

Právní rámec ..... II - 2489

Skutkové okolnosti sporů a řízení ..... II - 2495

Návrhová žádání účastníků řízení ..... II - 2502

Právní otázky ..... II - 2505

A – K žalobě ve věci T-109/05 ..... II - 2505

1. K předmětu sporu ..... II - 2505

a) Argumenty účastníků řízení ..... II - 2505

b) Závěry Tribunálu ..... II - 2506

2. K přípustnosti ..... II - 2508

a) Argumenty účastníků řízení ..... II - 2508

b) Závěry Tribunálu ..... II - 2509

3. K věci samé ..... II - 2510

a) Ke čtvrtému žalobnímu důvodu vycházejícímu z porušení povinnosti uvést odůvodnění ..... II - 2511

Argumenty účastníků řízení ..... II - 2511

Závěry Tribunálu ..... II - 2512

b) K prvnímu žalobnímu důvodu, vycházejícímu z nesprávného právního posouzení při uplatnění výjimky stanovené v čl. 4 odst. 2 první odrážce nařízení č. 1049/2001 ..... II - 2517

K první části, vycházející z nesprávného právního posouzení při výběru právního základu ..... II - 2518

– Argumenty účastníků řízení ..... II - 2518

– Závěry Tribunálu ..... II - 2519

Ke druhé části vycházející z porušení čl. 4 odst. 2 první odrážky nařízení č. 1049/2001 ..... II - 2520

– Argumenty účastníků řízení ..... II - 2520

– Závěry Tribunálu ..... II - 2524

c) Ke druhému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z porušení zásady zákazu diskriminace ..... II - 2532

Argumenty účastníků řízení ..... II - 2532

Závěry Tribunálu ..... II - 2534

d) Ke třetímu žalobnímu důvodu, vycházejícímu z porušení zásady proporcionality ..... II - 2535

Argumenty účastníků řízení ..... II - 2535

Závěry Tribunálu ..... II - 2536

B – K žalobě ve věci T-444/05 ..... II - 2536

1. Argumenty účastníků řízení ..... II - 2537

2. Závěry Tribunálu ..... II - 2541

K nákladům řízení ..... II - 2546

A – Věc T-109/05 ..... II - 2546

B – Věc T-444/05 ..... II - 2546